

Επιφυλλίδα

του Πανελληνίου Συλλόγου
Αλληλεγγύης Συνταξιούχων / ΔΕΗ
(ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ)

Αριστοτέλους 11-15 5ος Όροφος, Αθήνα, ΤΚ 10432
Τηλέφωνο: 2105249317 - 2105232602, Φαξ: 2105249331
e-mail: pasasdeh@otenet.gr, website: www.pasas-deh.gr

Τεύχος 13^ο · ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

**«Καμία αναμονή-Καμία περίοδος χάριτος.
Λύση στα προβλήματά μας
μόνο ο μαζικός οργανωμένος αγώνας».**

Σε αυτό το τεύχος:

Της Σύνταξης.....	2
Τώρα έρχονται τα δύσκολα. Η επόμενη μέρα.....	3
Για τη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων του Επικουρικού Ταμείου (ΕΤΕΑΕΠ).....	3
Ενέργεια στην υπηρεσία των κοινωνικών αναγκών και όχι των επιχειρηματικών κερδών!.....	4
Πολύνεκρο Ναυάγιο ανοικτά της Πύλου: ένα διαχρονικό έγκλημα.....	5
Ένα ποίημα για τους πρόσφυγες.....	6
9 Μάη - Αντιφασιστική Νίκη των ΛΑΩΝ.....	6
Δελτία Τύπου/Ανακοίνωση/Δραστηριότητες.....	7-8
Εργατική Πρωτομαγιά.....	9
"Μικρά Τέμνη" Οι χώροι εργασίας-καρμανιόλες.....	10
Ο Ιμπρεσιονισμός.....	11
Πολιτισμός: Γιάννης Μαρκόπουλος.....	12
Χώρος Πολιτισμού – «Εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου».....	12
Η σελίδα της γυναίκας: Έλλη Αλεξίου.....	13
Η γενοκτονία του Πόντου.....	14
Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων: ένα μηχανικό πλανητάριο!.....	15
Προτάσεις βιβλίων.....	16

Φτωχέ, σου μάραναν
κόποι και πόνοι
τη θέληση άβουλη,
πιωμένη αφιόνι!
Αν είν' ο λάκκος σου
πολύ βαθής
χρέος με τα χέρια σου
να σηκωθείς.

Καλλι Βαρυγιά

ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι

Μετά από μια μακρόχρονη προεκλογική περίοδο και δυο εκλογικές διαδικασίες, στις 25 Ιουνίου διαμορφώθηκε ο νέος συσχετισμός στη Βουλή και η νέα κυβέρνηση.

Ο νέος συσχετισμός που προέκυψε συνεχίζει να είναι συνολικά αρνητικός για τους συνταξιούχους, τους εργαζόμενους, τους αυτοαπασχολούμενους, τα λαϊκά στρώματα. Το λέμε αυτό γιατί η συζήτηση που προηγήθηκε από τις πολιτικές δυνάμεις που διεκδικούσαν την κυβερνητική εξουσία ήταν συγκεκριμένη και αφορούσε κυρίως το κατά πόσο είναι **«κοστολογημένα» τα προγράμματά τους στη βάση των δεσμεύσεών τους στην ΕΕ και τους ΝΑΤΟικούς σχεδιασμούς.**

Άλλωστε η νέα κυβέρνηση σαν ατού παρουσίασε ότι είναι «αξιόπιστη» και έτοιμη να προχωρήσει σε νομοθετικό έργο αμέσως.

Οι εξελίξεις που έχουμε μπροστά μας είναι:

- Υλοποίηση μέχρι τέλος Αυγούστου ενός σημαντικού πακέτου από τα 350 προαπαιτούμενα για την εκταμίευση των δόσεων από το Ταμείο Ανάκαμψης, με βασική αιχμή μια νέα φοροεπίθεση,
- Το ενδεχόμενο μιας νέας οικονομικής κρίσης,
- Η παραπέρα εμπλοκή της χώρας μας στους ΝΑΤΟικούς σχεδιασμούς.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση συμφωνούν τόσο ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ, όσο και άλλες δυνάμεις που βρίσκονται σήμερα στο κοινοβούλιο.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι συνταξιούχοι, ο λαός που στήριξε αυτά τα κόμματα αποδέχονται αυτήν την πολιτική.

Η ενισχυμένη παρουσία στη Βουλή του ακροδεξιού και φασιστικού χώρου είναι ακόμα μια **αρνητική εξέλιξη** αυτών των εκλογών. Βέβαια αυτό το φαινόμενο το είδαμε και το 2012 και το 2015. Τα αποτελέσματα των εκλογών στις 25 Ιουνίου επιβεβαιώνουν ότι ο **φασισμός - ναζισμός, δεν μπορεί να αντιμετω-**

πιστεί με νομοθετικές παρεμβάσεις, αλλά είναι υπόθεση του ίδιου του εργατικού - λαϊκού κινήματος.

Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ όλο αυτό το διάστημα δεν παραιτήθηκε από τη δράση του περιμένοντας τον «ηγέτη» που θα λύσει τα προβλήματά μας ως δια μαγείας στα πλαίσια της «δημοσιονομικής σταθερότητας». Όπως θα δείτε και στις σελίδες 7-8 της «επιφυλλίδας», κάναμε παρεμβάσεις για τα προβλήματα που μας απασχολούν, παρεμβήκαμε με Δελτία Τύπου για τα γενικότερα ζητήματα, πρωτοστατήσαμε σε κινητοποιήσεις όπως στην Καλαμιά Κοζάνης. Μαζί με την Ομοσπονδία μας, τη ΣΕΑ συνταξιούχων και τα παιδιά μας αγωνιστήκαμε και θα συνεχίσουμε μέχρι να ικανοποιηθούν οι σύγχρονες ανάγκες μας.

Συνεχίσαμε την πολιτιστική μορφωτική δράση μας με τα μαθήματα Ζωγραφικής, Κεραμικής και παρουσιάσαμε με επιτυχία το Μάιο έκθεση με έργα των συναδέλφων που συμμετέχουν στα μαθήματα. Επισκεφθήκαμε με ξενάγηση την Εθνική πινακοθήκη και την έκθεση του Εικαστικού Επιμελητηρίου στο Καπνεργοστάσιο. Θα παρουσιάσουμε τη θεατρική παράσταση **«Τρελή του Σαγιώ»** το αριστούργημα του **Ζαν Ζιρωντού** από τη **θεατρική ομάδα του ΠΑΜΕ «Θέατρο από εργάτες για εργάτες»** στην Πτολεμαίδα το Σάββατο 22/7 και στην Κοζάνη την Κυριακή 23/7.

Οι καλοκαιρινές διακοπές θα είναι μια ανάπαυλα από την πλούσια αγωνιστική - πολιτιστική δράση μας και προετοιμασία για ακόμα πιο καλή, πιο πλούσια δράση του Συλλόγου, για να αντιμετωπίσουμε τα δύσκολα που έχουμε μπροστά μας. Άλλωστε η πείρα μας έχει δείξει ότι **μόνο ο μαζικός οργανωμένος αγώνας μέσα από τα σωματεία μπορεί να εμποδίσει αντιλαϊκά μέτρα, να δώσει στους συναδέλφους τη δυνατότητα να ξεδιπλώσουν τα ταλέντα τους μέσα από την ερασιτεχνική δημιουργία, να ψυχαγωγηθούν και εν τέλει να δημιουργήσει συνθήκες νίκης.**

Καλό καλοκαίρι!

Από την έκθεση ζωγραφικής-κεραμικής του Συλλόγου

Υπεύθυνη Έκδοσης: Αγκαβανάκη Αιμιλία
Συντακτική Επιτροπή: Αγκαβανάκη Αιμιλία, Δερέμπεν
Διαλεχτή, Νικολάου Δημήτρης, Σταμέλλος Ηλίας, Σώκος
Γιάννης, Τσίρκας Πολύβιος

ΤΩΡΑ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΥΣΚΟΛΑ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ...

Είχαμε μια μακρά προεκλογική περίοδο, με αντιπαραθέσεις, κοκορομαχίες και ψηφοθηρική τακτική από τα κόμματα του αστικού τόξου, που στόχο είχαν τον αποπροσανατολισμό του Λαού από τα πραγματικά καθημερινά προβλήματα, όπως την υγεία, παιδεία, ανεργία, ακρίβεια, μισθούς, συντάξεις, κλπ.

Τελικά διαπιστώνεται, πως μέσα στο κλίμα αυτό επικράτησαν κατά κράτος οι δυνάμεις της συντήρησης, της σκληρής νεοφιλελεύθερης αντιλαϊκής πολιτικής και ξεπήδησαν ναζιστικά και ακραία μορφώματα που θα τα βρούμε μπροστά μας το επόμενο διάστημα.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ θα είναι δύσκολη για τους συνταξιούχους, τους εργαζόμενους και τα φτωχά λαϊκά στρώματα. Η κυβέρνηση της ΝΔ θα έχει τώρα όλον το χρόνο μπροστά της να «εφαρμόσει στο πεδίο» όλα τα σκληρά και αντεργατικά νομοσχέδια, που πέρασε κατά την περίοδο της πανδημίας και είχαν περάσει απαρατήρητα από την πλειονότητα του λαού. Θα δούμε μια σκληρότερη αντεργατική και αντιλαϊκή πολιτική, τώρα που τερματίζεται η χαλαρότητα και επανέρχεται η σκληρή εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας της Ε.Ε.

Μέσα όμως σε αυτή την θολούρα και «μαυρίλα», στα κόμματα της αστικής τάξης, έχουμε και «Φως στο Τούνελ», με την ενίσχυση των πολιτικών δυνάμεων, που στηρίζουν το εργατικό και λαϊκό κίνημα.

Διαπιστώνουμε ότι την τελευταία περίοδο, ενισχύονται οι δυνάμεις του ταξικού κινήματος στη νεολαία, σε συνδικάτα, ομοσπονδίες, σε εργοστάσια και επιχειρήσεις, στον αστικό και αγροτικό πληθυσμό, πράγμα που καταγράφηκε και στις εκλογές.

Αυτό αποτελεί την ελπίδα και το στήριγμα για την «επόμενη

μέρα», για μεγαλύτερες συσπειρώσεις, για μαχητική, εργατική και λαϊκή αντιπολίτευση και αντίσταση στα σκληρά μέτρα που έρχονται μέσα και έξω από τη Βουλή.

Λέγαμε πριν τις εκλογές και γράφαμε και στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας, ότι το ζητούμενο είναι, όχι η μέρα των εκλογών, δηλαδή στο πώς θα διαμορφωθεί ο πολιτικός χάρτης των αστικών κομμάτων, αλλά η «επόμενη μέρα», δηλαδή αν θα ενισχυθούν οι δυνάμεις του εργατικού λαϊκού κινήματος, γιατί τα προβλήματα είναι εδώ και θα χρειαστεί μεγαλύτερη συσπείρωση και αντίσταση για την αντιμετώπισή τους.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση πρέπει και εμείς ως ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ, όπως και μέχρι σήμερα, να συστρατευθούμε μαζί με όλους τους συνταξιούχους μέσα από την ΟΣΙΚΑ και την Σ.Ε.Α, μαζί με το ταξικό κίνημα των εργαζομένων και όλων των κοινωνικών στρωμάτων, για να αντισταθούμε στα αντιλαϊκά μέτρα που θα επιχειρήσει η κυβέρνηση να επιβάλλει.

Θα πρέπει να οργανώσουμε ακόμα καλύτερα τις δυνάμεις μας, να υπάρξει πληρέστερη ενημέρωση των μελών μας, να συσπειρώσουμε μαζί μας και άλλους συνταξιούχους, να μαζικοποιήσουμε ακόμα περισσότερο το Σύλλογό μας, που αποτελεί το αγωνιστικό "μετερίζι" των συνταξιούχων της ΔΕΗ και όχι μόνο.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση απευθύνουμε **προσκλητήριο ενότητας, συσπείρωσης, συμπόρευσης και αντίστασης** σε όλους τους συνταξιούχους της ΔΕΗ, προκειμένου να υπερασπιστούμε τα δικαιώματά μας και να πετύχουμε ΝΙΚΕΣ.

Πολύβιος Τσίρκας
Πρόεδρος ΠΑΣΑΣ/ΔΕΗ

Για τη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων του Επικουρικού Ταμείου (ΕΤΕΑΕΠ)

Στην «Επιφυλλίδα» με αριθμό 5 για την περίοδο 4-6/2021, είχαμε προειδοποιήσει τους συνταξιούχους για τις συνέπειες που θα έχει η δημιουργία του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (ΤΕΚΑ).

Μόλις δύο χρόνια μετά, η διοίκηση του ΕΦΚΑ αποφάσισε να πουληθούν μερίδια ύψους 155 εκατομμυρίων ευρώ του ΕΤΕΑΕΠ από το «Κοινό Κεφάλαιο των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης», που βρίσκεται στην Τράπεζα της Ελλάδας, για να πληρωθούν οι συντάξεις του Ιουνίου (70 εκατ.) και Ιουλίου (85 εκατ.), καθώς ο κλάδος της επικουρικής σύνταξης αποδεικνύεται ελλειμματικός.

Την απόφαση του ΕΦΚΑ καταψήφισε ο συνάδελφος Δήμος Κουμπούρης, πρόεδρος της ΟΣΙΚΑ και εκπρόσωπος των συνταξιούχων στον ΕΦΚΑ. Ανέδειξε ότι αυτή η εξέλιξη είναι αποτέλεσμα της πολιτικής της ιδιωτικοποίησης της επικουρικής ασφάλισης και απαίτησε την κάλυψη των τυχόν ελλειμμάτων του ΕΤΕΑΕΠ από το κράτος.

Τα διαχρονικά προβλήματα του ΕΤΕΑΕΠ με την τεράστια εισφοροδιαφυγή των επιχειρήσεων, την ανασφάλιστη εργασία, και τη μεγάλη ανεργία στερούν πόρους από την επικουρική ασφάλιση και επιβαρύνουν την κατάσταση. Η προηγούμενη οικονομική κρίση επιβάρυνε ακόμα πιο πολύ τα οικονομικά

των επικουρικών ταμείων, ενώ με το τρίτο μνημόνιο και τη «ρήτρα μηδενικού ελλείμματος» που επιβλήθηκε, προδιαγράφηκε η παραπέρα συμπίεση των επικουρικών συντάξεων.

Παρά τις μεγάλες μειώσεις που επιβλήθηκαν στις επικουρικές συντάξεις, την κατάργηση της 13ης και της 14ης επικουρικής σύνταξης και ενώ οι επικουρικές συντάξεις των νέων συνταξιούχων μέσα από το νέο σύστημα των «καθορισμένων εισφορών», που φέρει τη σφραγίδα ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ, είναι ακόμα χαμηλότερες από αυτές των «παλιών» συνταξιούχων, τα οικονομικά του ΕΤΕΑΕΠ συνεχίζουν σταθερά να χειροτερεύουν.

Η ιδιωτικοποίηση της επικουρικής ασφάλισης για τους νέους ασφαλισμένους, με τη δημιουργία του ΤΕΚΑ, από τη μια βάζει σε κίνδυνο τις συντάξεις των νέων εργαζομένων στο μέλλον, αφού το μόνο που γνωρίζουν είναι τί πληρώνουν και από την άλλη στερεί τις εισφορές τους από το ΕΤΕΑΕΠ με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν οι συντάξεις μας, αλλά και όσων είναι ασφαλισμένοι στο ΕΤΕΑΕΠ και θα συνταξιοδοτηθούν στο μέλλον. **Η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, στην οποία κατέφυγε σήμερα η διοίκηση του ΕΦΚΑ, δεν είναι παρά το προανάκρουσμα για ακόμα χειρότερες εξελίξεις το επόμενο διάστημα.**

Ενέργεια στην υπηρεσία των κοινωνικών αναγκών και όχι των επιχειρηματικών κερδών!

Ο πόλεμος στην Ουκρανία ανέδειξε πιο έντονα τη στρατηγική σύμπλευση κομμάτων, στελεχών τους στην τοπική διοίκηση και το συνδικαλιστικό κίνημα. Όπως συμφωνούν ΝΔ - ΣΥΡΙΖΑ - ΠΑΣΟΚ με τη συμμετοχή της χώρας μας στο ΝΑΤΟ και την ΕΕ, έτσι συμφωνούν όλοι μαζί και στην απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια, αλλά και στην πράσινη μετάβαση.

Αυτήν τη στρατηγική τους σύμπλευση έρχεται να κρύψει η αντιπαράθεση που έχει στηθεί όσον αφορά στην αύξηση των τιμών της ενέργειας και στη συμμετοχή του λιγνίτη στο ενεργειακό μίγμα εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία σαφώς επηρέασε τις μεγάλες ανατιμήσεις στην ενέργεια (ηλεκτρ. ενέργεια- πετρέλαιο- φυσικό αέριο) όμως οι τιμές στα προϊόντα της ενέργειας ήταν πανάκριβες και πριν την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία με ανοδική τάση. Τα παραπάνω αποδεικνύονται από το 1,5 δις ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τη ΔΕΗ κυρίως από χαμηλόμισθους, χαμηλοσυνταξιούχους και ανέργους. Αποδεικνύεται επίσης από τις χιλιάδες διακοπές ηλεκτρικού ρεύματος σε σπίτια λαϊκών ανθρώπων. Τα παραπάνω στοιχεία αφορούν την περίοδο πριν από την εισβολή των Ρώσων στην Ουκρανία.

Πάνω σε αυτήν τη βάση τις τελευταίες μέρες βρήκαν την ευκαιρία για έναν αποπροσανατολιστικό «τσακωμό» κυβερνητικοί παράγοντες, στελέχη κομμάτων και στελέχη του συνδικαλιστικού κινήματος προσπαθώντας να κρύψουν όλοι τις ευθύνες τους για την κατάσταση που έχουμε φτάσει. Υπενθυμίζουμε επιγραμματικά ορισμένους σταθμούς:

- Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έφερε τη μετοχοποίηση της ΔΕΗ το 1999. Το 2010 ήταν αυτή που αποδέχτηκε και εισήγαγε τα τέλη ρύπων στον λιγνίτη.

- Το 2014 η κυβέρνηση της Ν.Δ έφερε το νομοσχέδιο για τη μικρή ΔΕΗ με στόχο την πώληση του 40% της λιγνιτικής παραγωγής.

- Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ εφάρμοσε τις δημοπρασίες ρεύματος (ΝΟΜΕ), αντί της μικρής ΔΕΗ, χρεώνοντας το λαό με πάνω από 600 εκ. ευρώ για να αγοράζουν κάτω του κόστους ηλεκτρική ενέργεια οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι. Με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έκλεισαν οι μονάδες 1 και 2 του ΑΗΣ Καρδιάς.

- Επί ΝΔ ανακοινώθηκε το σχέδιο της απολιγνιτοποίησης και μέχρι στιγμής έκλεισαν οι 2 μονάδες του ΑΗΣ Αμυνταίου και οι 3 και 4 του ΑΗΣ Καρδιάς.

- Η πλειοψηφία της ΓΕΝΟΠ συμφώνησε με τον ν.2773/99 που έβαζε στο χρηματιστήριο τη ΔΕΗ παράλληλα με την κατάργηση του ασφαλιστικού των εργαζόμενων της ΔΕΗ. Επίσης με απόφαση συνεδρίου το 2010 πρόκρινε το μοντέλο της τριχοτόμησης της ΔΕΗ σε ΔΕΗ - ΑΔΜΗΕ- ΔΕΔΔΗΕ, που έστρωσε το δρόμο στην παραπέρα ιδιωτικοποίηση.

Βήμα βήμα και με καταμερισμένους ρόλους **όλοι στήριξαν την πολιτική της απελευθέρωσης** της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τώρα στηρίζουν όλοι μαζί το νέο βήμα που είναι η απολιγνιτοποίηση και το **πράσινο New Deal**. Η μόνη τους «διαφορά» είναι τα χρονοδιαγράμματα και το ποιός επιχειρηματικός όμιλος θα έχει το πάνω χέρι.

Ο λαός πλήρωσε το κάθε βήμα της απελευθέρωσης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Από το 2009 έως το 2018 η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκε πάνω από 170%.

Αυτήν την περίοδο, που οι συνέπειες ξεδιπλώνονται, η ΝΔ, ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΠΑΣΟΚ μαζί με τα στηρίγματά τους στο συνδικαλιστικό κίνημα (πλειοψηφία ΓΕΝΟΠ) στήνουν ένα αποπροσανατολιστικό καυγά για να θολώσουν ακόμη περισσότερο το τοπίο και να κρύψουν τα αίτια και τις ευθύνες τους. Οι οπαδοί της «**μη βίαιης**» και «**ομαλής**» **απολιγνιτοποίησης** βρήκαν πρόσφορο έδαφος, με αφορμή την αύξηση της τιμής του Φυσικού Αερίου λόγω πολέμου, για να διεκδικήσουν την αύξηση της λιγνιτικής παραγωγής στο ενεργειακό μίγμα με στόχο τη μείωση των τιμών της ενέργειας. Με βάση τα σημερινά δεδομένα μια τέτοια εξέλιξη θα συνέβαλε σε μια προσωρινή μείωση των τιμών. Όμως αυτή η συζήτηση προσπαθεί να εγκλωβίσει το λαό στο να αποδεχτεί την πολιτική της απελευθέρωσης, της απολιγνιτοποίησης αφού γίνεται πάνω στις ράγες της στρατηγικής της ΕΕ για την ενέργεια, όπως είναι και η τεχνητή αύξηση της τιμής του λιγνίτη από το εμπόριο ρύπων. Έτσι αν οι τιμές του Φυσικού Αερίου πέσουν τότε θα έχουν δώσει άλλοθι για το κλείσιμο των μονάδων.

Οι συνταξιούχοι, οι εργαζόμενοι, συνολικά τα λαϊκά στρώματα δεν έχουν τίποτα να περιμένουν από μια τέτοια αντιπαράθεση σε ένα στημένο παιχνίδι.

Δεν αντέχουν άλλο! Τα τελευταία χρόνια με τη 10χρονη οικονομική καπιταλιστική κρίση και τα 2 χρόνια πανδημίας χτυπήθηκαν ανελέητα μισθοί, συντάξεις, εργατικά δικαιώματα. Η ενεργειακή φτώχεια των λαϊκών νοικοκυριών θα μεγαλώνει εξανεμίζοντας τα μέτρα στήριξης των πιο εξαθλιωμένων στρωμάτων που αποτελούν ψίχουλα, ενώ ολοένα και περισσότερα στρώματα της κοινωνίας διολισθαίνουν στην φτώχεια. Παράλληλα το επόμενο διάστημα ο λαός θα καλεστεί να πληρώσει ξανά τα κέρδη και τους πολέμους τους, αφού λύσεις όπως το ευρωμόλογο που θα χρηματοδοτήσουν τα ενεργειακά μονοπώλια και τους πολεμικούς εξοπλισμούς θα πέσουν στην πλάτη τους.

Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ στο πλευρό των ταξικών δυνάμεων έγκαιρα ενημέρωσε το λαό για τις συνέπειες αυτής της πολιτικής και αντιτάχθηκε στους σχεδιασμούς της αστικής τάξης. Στήριξε το αγωνιστικό πλαίσιο διεκδίκησης για την ανακούφιση των εργατικών λαϊκών νοικοκυριών. Π.χ κατάργηση των φόρων στα καύσιμα, στην Ηλεκτρική ενέργεια και στα βασικά είδη κατανάλωσης, αύξηση μισθών και συντάξεων.

Όταν άλλοι δήλωναν ότι θα αναμετρηθούμε μετά την πανδημία, εμείς βρεθήκαμε έξω από τον ΑΗΣ Αμυνταίου όταν έκλεινε. Βρεθήκαμε έξω από τον ΑΗΣ Καρδιάς όταν έκλεινε η 3 και 4 μονάδα, τη στιγμή που τα προεδρεία των σωματείων στο λιγνιτικό κέντρο έμπαιναν στη σειρά για να «συζητήσουν» με τον επικεφαλής της «Δίκαιης Μετάβασης» τον κ. Μουσουρούλη.

Μέσα από το αγωνιστικό συνταξιοδικό κίνημα, την Ομοσπονδία του ΙΚΑ και τη ΣΕΑ συνταξιούχων, συνεχίζουμε και καταθέτουμε όλες μας τις δυνάμεις για ενέργεια κοινωνικό αγαθό. Αγωνιζόμαστε να μην κλείσουν ορυχεία και ΑΗΣ αλλά να λειτουργήσουν με περιβαλλοντική αναβάθμιση, για μέτρα προστασίας του λαϊκού εισοδήματος, για ΣΣΕ με αξιοπρεπείς μισθούς, για προστασία του περιβάλλοντος κ.α.

ΠΑΣΑΣ Παράρτημα Πτολεμαΐδας

Πολύνεκρο Ναυάγιο ανοικτά της Πύλου: ένα διαχρονικό έγκλημα

Μια ανείπωτη τραγωδία, το ναυάγιο ανοικτά της Πύλου, που είχε σαν αποτέλεσμα την απώλεια δεκάδων ανθρώπων, ενώ είναι εκατοντάδες οι αγνοούμενοι, έρχεται να προστεθεί στους χιλιάδες νεκρούς των τελευταίων χρόνων στη Μεσόγειο και στο Αιγαίο.

Τα στοιχεία για τον αριθμό των επιβαινόντων και των αγνοούμενων σοκάρουν. Στους 82 ανέρχονται οι καταγεγραμμένοι νεκροί από το πολύνεκρο ναυάγιο, 104 είναι οι διασωθέντες και πάνω από 560 οι αγνοούμενοι, στην πλειοψηφία τους γυναίκοι και παιδιά, σύμφωνα με τις μαρτυρίες των διασωθέντων.

Μόνο στη Μεσόγειο το 2022 οι νεκροί και αγνοούμενοι ήταν 2.400, ενώ ήδη το πρώτο εξάμηνο του 2023 ο μακάβριος απολογισμός έφτασε τους 2.300.

Από το 2014 μέχρι σήμερα ο επίσημος απολογισμός νεκρών και αγνοούμενων, στη Μεσόγειο και στο Αιγαίο είναι 26.924.

Το υπερφορτωμένο πλωτό φέρετρο αφέθηκε να διασχίζει για 5 μέρες τη Μεσόγειο (από την Αίγυπτο και τη Λιβύη μέχρι και την περιοχή κοντά στην Πύλο) όντας σε κίνδυνο, με τις αρχές των χωρών και τη Frontex να κάνουν πως δεν έβλεπαν ότι οι δουλέμποροι οδηγούσαν εκατοντάδες ανθρώπους στο θάνατο.

Παραμένουν πολλά αναπάντητα ερωτήματα για τις συνθήκες που βυθίστηκε το σαπάκι αλιευτικό.

Όπως και γιατί δεν παρενέβησαν με όλα τα μέσα οι ελληνικές αρχές, αφού το σαπιοκάραβο που ήταν αποδεδειγμένα στα χέρια δουλεμπορικού κυκλώματος – διακινητών και ταξίδευε με όρους πειρατείας, ήταν σε θαλάσσιο χώρο ευθύνης τους;

Εκτιμήθηκε το ενδεχόμενο πιθανής βύθισης του αλιευτικού; Αν ναι τι μέτρα πάρθηκαν και αν όχι για ποιους λόγους; Γιατί δεν εξασφαλίστηκαν σωσίβια στους επιβαίνοντες;

Με ποιους μίλησαν οι αρμόδιες αρχές στην επικοινωνία τους με το αλιευτικό; Γιατί συναίνεσαν στη θέση των δουλεμπόρων – διακινητών πως δεν έχει ανάγκη από βοήθεια; Γιατί δεν κινήθηκαν στη βάση της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα (SOLAS);

Πολλά είναι τα ερωτήματα και για αυτό το τραγικό ναυάγιο και για όλα τα προηγούμενα και δυστυχώς πολλά θα είναι και για τα επόμενα που θα γίνουν.

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε πως όλα αυτά τα ερωτήματα και οι όποιες απαντήσεις τους έχουν έναν κοινό παρανομαστή.

Την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και του ΝΑΤΟ.

- Την πολιτική που δημιουργεί πρόσφυγες και μετανάστες

(110 εκατ. με βάση την τελευταία έκθεση της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες) με τις επεμβάσεις, τους ιμπεριαλιστικούς πολέμους, την καταλήστευση του πλούτου των χωρών για τα κέρδη των επιχειρηματικών ομίλων, τον έλεγχο των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των δρόμων μεταφοράς Ενέργειας και εμπορευμάτων.

- Την πολιτική που «εργαλειοποιεί» τους ξεριζωμένους σε γεωπολιτικά παζάρια και ανάλογα με τα συμφέροντα του κεφαλαίου για φτηνά εργατικά χέρια χωρίς δικαιώματα, ανοιγοκλείνει τη «στρόφιγγα» των ροών.
- Την πολιτική που τους κάνει διαλογή στα νησιά μας, κρατώντας τους εγκλωβισμένους στη Μόρια, τον Καρά Τεπέ και το νέο αίσχος της Βάστριας.

Είναι η ίδια πολιτική που κοστολογεί τη ζωή και ό,τι μπαίνει απέναντι στην κερδοφορία, που είναι και ο βασικός αντίπαλος των λαϊκών δικαιωμάτων και της ίδιας της ζωής των ανθρώπων.

Το δίλημμα «τα κέρδη τους ή οι ζωές μας» δεν είναι σχήμα λόγου και επιβεβαιώνεται με αυτό το τραγικό έγκλημα ανοικτά της Πύλου, όπως επιβεβαιώθηκε και στις ασυντήρητες και ανασφαλείς υποδομές που οδηγούν σε εγκλήματα όπως στα Τέμπη, όπως επιβεβαιώνεται στη **διαλυμένη Υγεία** και στους θανάτους επειδή δεν υπάρχει ασθενοφόρο, όπως επιβεβαιώνεται καθημερινά με τα **εργοδοτικά εγκλήματα στους χώρους δουλειάς, καθώς το νήμα που τα συνδέει όλα αυτά είναι ακριβώς ότι η ζωή «κοστολογείται».**

Αυτό που πρέπει να γίνει, έστω το ελάχιστο αυτήν τη στιγμή, είναι να καταργηθεί άμεσα ο Κανονισμός του Δουβλίνου, να καταργηθεί η Κοινή Δήλωση ΕΕ – Τουρκίας του 2016, που οδηγεί σε τέτοιες τραγωδίες.

Να γίνει σεβαστή η Συνθήκη της Γενεύης για τους πρόσφυγες, τη μετανάστευση και το άσυλο και να μην «μετατραπεί» σε αυτό το νέο κατάπτυστο Σύμφωνο που ετοιμάζει η ΕΕ και οι κυβερνήσεις της, που ουσιαστικά ενταφιάζει τα δικαιώματα των προσφύγων, τα δικαιώματα του ασύλου.

Σε καμία όμως περίπτωση δεν πρέπει ο λαός μας να νιώθει ως «κανονικότητα» αυτό το συνεχιζόμενο έγκλημα στις θάλασσες του Αιγαίου και της Μεσογείου.

Θα πρέπει να δυναμώσει η πάλη όλων μας, για να σταματήσουν οι ιμπεριαλιστικοί πόλεμοι, να σταματήσουν οι εισβολές και οι κατοχές κρατών, να σταματήσει όλο αυτό το όργιο των πολιτικών διώξεων, της φτώχειας και της πείνας που οδηγεί τους ανθρώπους να ξεριζώνονται, για να βρουν μια καλύτερη μοίρα και να καταλήγουν στον υγρό τάφο της Μεσογείου.

Κανέννας δεν αφήνει την πατρίδα του, εκτός αν...

της Ουαρσάν Σάιρ*

«Κανέννας δεν αφήνει την πατρίδα του, εκτός αν πατρίδα είναι το στόμα ενός καρχαρία
τρέχει προς τα σύνορα μόνο όταν βλέπεις ολόκληρη την πόλη να τρέχει κι εκείνη οι γείτονές σου τρέχουν πιο γρήγορα από σένα
με την ανάσα ματωμένη στο λαιμό τους το αγόρι που ήταν συμμαθητής σου που σε φιλούσε μεθυστικά πίσω από το παλιό εργοστάσιο τσίγκου κρατά ένα όπλο μεγαλύτερο από το σώμα του
αφήνεις την πατρίδα μόνο όταν η πατρίδα δε σε αφήνει να μείνεις κανέννας δεν αφήνει την πατρίδα εκτός αν η πατρίδα σε κυνηγά
φωτιά κάτω απ' τα πόδια σου ζεστό αίμα στην κοιλιά σου δεν είναι κάτι που φαντάστηκες ποτέ ότι θα έκανες
μέχρι που η λεπίδα χαράζει απειλές στο λαιμό σου και ακόμα και τότε ψέλνεις τον εθνικό ύμνο ανάμεσα στα δόντια σου και σκίζεις το διαβατήριό σου σε τουαλέτες αεροδρομίων
κλαίγοντας καθώς κάθε μπουκιά χαρτιού δηλώνει ξεκάθαρα ότι δεν πρόκειται να γυρίσεις
πρέπει να καταλάβεις ότι κανέννας δε βάζει τα παιδιά του σε μια βάρκα εκτός αν το νερό είναι πιο ασφαλές από την ξηρά
κανέννας δεν καίει τις παλάμες του κάτω από τρένα, ανάμεσα από βαγόνια κανέννας δεν περνά μέρες και νύχτες στο στομάχι ενός φορτηγού

τρώγοντας εφημερίδες εκτός αν τα χιλιόμετρα που ταξιδεύει σημαίνουν κάτι παραπάνω από ένα ταξίδι.
κανέννας δε σέρνεται κάτω από φράχτες κανέννας δε θέλει να τον δέρνουν να τον λυπούνται κανέννας δε διαλέγει τα στρατόπεδα προσφύγων ή τον πλήρη σωματικό έλεγχο σε σημεία όπου το σώμα σου πονούσε ή τη φυλακή, επειδή η φυλακή είναι ασφαλέστερη από μια πόλη που φλέγεται και ένας δεσμοφύλακας το βράδι είναι προτιμότερα από ένα φορτηγό γεμάτο άντρες που μοιάζουν με τον πατέρα σου
κανέννας δε θα το μπορούσε κανέννας δε θα το άντεχε κανένα δέρμα δε θα ήταν αρκετά σκληρό για να ακούσει τα: γυρίστε στην πατρίδα σας μαύροι πρόσφυγες βρομομετανάστες ζητιάνοι ασύλου που ρουφάτε τη χώρα μας αράπηδες με τα χέρια απλωμένα μπουζιέτε περιέργα απολίτιστοι κάνατε λίμπα τη χώρα σας και τώρα θέλετε να κάνετε και τη δική μας πως δε δίνουμε σημασία στα λόγια στα άγρια βλέμματα ίσως επειδή τα χτυπήματα είναι πιο απαλά από το ξερίζωμα ενός χεριού ή ποδιού ή τα λόγια είναι πιο τρυφερά από δεκατέσσερις άντρες

ανάμεσα στα πόδια σου ή οι προσβολές είναι πιο εύκολο να καταπιείς από τα χαλίκια από τα κόκαλα από το κομματιασμένο κορμάκι του παιδιού σου
θέλω να γυρίσω στην πατρίδα, αλλά η πατρίδα είναι το στόμα ενός καρχαρία πατρίδα είναι η κάνη ενός όπλου και κανέννας δε θα άφηνε την πατρίδα εκτός αν η πατρίδα σε κυνηγούσε μέχρι τις ακτές
εκτός αν η πατρίδα σου έλεγε να τρέξεις πιο γρήγορα να αφήσεις πίσω τα ρούχα σου να συρθείς στην έρημο να κολυμπήσεις ωκεανούς να πνιγείς να σωθείς να πεινάσεις να εκλιπαρήσεις να ξεχάσεις την υπερηφάνεια η επιβίωσή σου είναι πιο σημαντική κανέννας δεν αφήνει την πατρίδα εκτός αν η πατρίδα είναι μια ιδρωμένη φωνή στο αυτί σου που λέει φύγε, τρέξε μακριά μου τώρα δεν ξέρω τι έχω γίνει αλλά ξέρω ότι οπουδήποτε αλλού θα είσαι πιο ασφαλής απ' ό,τι εδώ»

*Η Ουαρσάν Σάιρ γεννήθηκε στην Κέννα και μεγάλωσε στην Αγγλία. Έχει τιμηθεί με διάφορα βραβεία, μεταξύ αυτών το Βραβείο Αφρικανικής Ποίησης από το Πανεπιστήμιο Brunel (2013).

9 Μάη - Αντιφασιστική Νίκη των ΛΑΩΝ

9 Μάη 1945. Η αντιφασιστική νίκη των λαών είναι πραγματικότητα. Ο στρατιώτης του Κόκκινου Στρατού, του πρώτου εργατικού κράτους στην ιστορία του ανθρώπινου πολιτισμού καρφώνει τη σημαία της επανάστασης στην καρδιά του ναζισμού, στο Ράιχσταγκ και γράφει ιστορία.

Αυτή η ημερομηνία και η φωτογραφία θα θυμίζει στους αιώνες τον αγώνα ενάντια στην κτηνωδία του φασισμού. Μια μέρα πριν, **ενώπιον του στρατάρχη Ζούκωφ η ναζιστική Γερμανία υπέγραψε την άνευ όρων συνθηκολόγησή της.**

Από τότε οι λαοί της Ευρώπης γιόρταζαν όχι μόνο την απαλλαγή από τη βαρβαρότητα αλλά και για τα οράματα που συνόδευαν το τέλος του πολέμου για έναν κόσμο με ειρήνη, ελευθερία και κοινωνική δικαιοσύνη.

Κι έρχεται η δεκαετία του '90. Κάποιοι «ανακαλύπτουν» ότι η 9 Μάη είναι «η ημέρα της Ευρώπης».

Γιατί, λένε, στις 9 Μάη του 1950 ο τότε Υπουργός της Γαλλίας Ρομπέρ Σουμάν έκανε τη διακήρυξη για τη δημιουργία μιας «Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας». Η διακήρυξη Σουμάν θεωρείται η απαρχή της ΕΕ.

Με την ανατροπή των σοσιαλιστικών καθεστώτων στην Ευρώπη, η προσπάθεια αναθεώρησης της ιστορίας στοχεύει στην ακύρωση

από τη συνείδηση και τη μνήμη των λαών του καθοριστικού παράγοντα της ΕΣΣΔ για το τέλος του πολέμου. Και ακόμη σηματοδοτεί τη γαλλογερμανική συμφιλίωση προς όφελος των πολυεθνικών της Ευρώπης.

Στην πορεία των χρόνων, «οι σύμμαχοι» στην Ε.Ε επιφύλαξαν στην Γερμανία μια ηγετική θέση στις παγκόσμιες εξελίξεις, αναγνωρίζοντας την πρωτοκαθεδρία της στην Ε.Ε

Η καθιέρωση της «Ημέρας της Ευρώπης» όμως δεν μπορεί να σβήσει την ιστορική μνήμη.

Αυτή η μνήμη είναι ζωντανή και αναγνωρίζει ότι η 9η Μάη είναι η μέρα της νίκης των λαών με τη μεγάλη συμβολή του σοσιαλισμού. Έτσι γιορτάζεται και θα γιορτάζεται από όλους τους λαούς.

ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ

Καταγγελία του Συλλόγου για τα γεγονότα στην Καλαμιά Κοζάνης

Το Δ.Σ του ΠΑ.Σ.Α.Σ./ ΔΕΗ καταγγέλλει την απρόκλητη επίθεση της αστυνομίας στους κατοίκους της Καλαμιάς Κοζάνης, σε εργαζόμενους και συνταξιούχους που υπερασπίζονται τη ζωή τους, το περιβάλλον, φτηνή ενέργεια για το λαό ενάντια στην απολιγνιτοποίηση και τα σχέδια κυβέρνησης και επιχειρηματικών Ομίλων για εγκατάσταση φωτοβολταϊκού πάρκου στην οικιστική ζώνη του χωριού με πολλαπλές συνέπειες στις συνθήκες διαβίωσής τους.

Η «πράσινη ανάπτυξη» δεν υπολογίζει ούτε τις αντιδράσεις των κατοίκων, ούτε την καταστροφή του περιβάλλοντος παρά μόνο τα κέρδη των εταιρειών!

Η κυβέρνηση της ΝΔ έχει τεράστιες ευθύνες!

Η Αστυνομία χτύπησε το λαό για να υπερασπιστεί τα συμφέροντα της εταιρείας με αποτέλεσμα να τραυματιστούν κάτοικοι, μεταξύ των οποίων ένας σοβαρά, καθώς και ο πρόεδρος του παραρτήματος Κοζάνης του ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ Ψαλλίδας Χρήστος. Στη συνέχεια προχώρησε σε 6 συλλήψεις, τεσσάρων κατοίκων και δύο φοιτητών.

Ο ΠΑ.Σ.Α.Σ./ ΔΕΗ εκφράζει την αλληλεγγύη του στους κατοίκους της περιοχής, στους τραυματίες και **ΑΠΑΙΤΕΙ** την άμεση απελευθέρωση των συλληφθέντων χωρίς να τους απαγγελθεί καμιά κατηγορία.

Αθήνα 26/5/2023

Για το νέο έγκλημα στη Ναυπηγοεπισκευαστική

Άλλο ένα προδιαγεγραμμένο έγκλημα των εργοδοτών! Μόλις πριν λίγες μέρες το Συνδικάτο Μετάλλου Αττικής και το Σωματείο Ναυπηγοεργαστηρίων με ανακοίνωσή τους είχαν προειδοποιήσει για σοβαρό ατύχημα στα ναυπηγεία και τα επισκευαζόμενα πλοία. Πριν στεγνώσει το μελάνι, δυστυχώς επιβεβαιώθηκαν με το χειρότερο τρόπο. Με το θάνατο ενός συναδέλφου τους και τον τραυματισμό άλλων.

Εμείς οι συνταξιούχοι του ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ συλλυπούμαστε την οικογένεια του νεκρού συναδέλφου στη Ζώνη Περάματος και συμπαραστεκόμαστε.

Γρήγορα οι τραυματίες να γυρίσουν γεροί και δυνατοί στην οικογένειά τους.

Ο κλάδος από όπου εμείς προερχόμαστε έχει χάσει πολλούς συναδέλφους.

Οι κυβερνήσεις ΝΔ, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, η μία μετά την άλλη, πιστές στο **δόγμα των εργοδοτών ότι «ο χρόνος είναι χρήμα» και τα μέτρα προστασίας θέλουν και ...χρόνο και χρήμα**, αποψίλωσαν τις μεικτές επιτροπές ελέγχου για την τήρηση των μέτρων ασφαλείας, μείωσαν δραστικά τους ελέγχους, διέλυσαν τις Επιθεωρήσεις Εργασίας, με την κυβέρνηση της ΝΔ να τις μετατρέπει σε ανεξάρτητες αρχές, για να μην έχει καμιά ευθύνη το υπουργείο εργασίας.

Είμαστε αλληλέγγυοι στην 24ωρη απεργία που κήρυξε το Συνδικάτο Μετάλλου για μέτρα προστασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος.

Φτάνει πια!

**Η ανθρώπινη ζωή δε μετρείται με χρήματα.
Όχι άλλο αίμα εργατών στο βωμό του κέρδους.**

Αθήνα, 30/5/2023

Για το νέο ναυάγιο - έγκλημα στην Πύλο

Το νέο πολύνεκρο ναυάγιο έξω από την Πύλο προστίθεται σε όλα τα ναυάγια-εγκλήματα με τους χιλιάδες νεκρούς συνανθρώπους μας εδώ και χρόνια στη Μεσόγειο και στο Αιγαίο.

Είναι τα αποτελέσματα των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων σε πολλές χώρες και της οικονομικής εκμετάλλευσης των λαών, που φέρνουν φτώχεια και απελπισία, με μόνη διέξοδο τη φυγή προς την Ευρώπη.

Ο Ελληνικός λαός, το εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα δεν μένουμε αδιάφοροι.

Εκφράζουμε την οργή μας ενάντια στους υπαίτιους αυτών των εγκλημάτων και την αλληλεγγύη μας στους λαούς αυτών των χωρών.

ΚΑΛΟΥΜΕ όλους τους συνταξιούχους να συμμετάσχουν μαζικά στις συγκεντρώσεις που θα γίνουν σ' όλη τη χώρα, στην Αθήνα σήμερα ΠΕΜΠΤΗ 15/6/2023 στο Σύνταγμα στις 8 μ.μ

Αθήνα, 15/6/2023

Για τις Κατασκηνώσεις τέκνων συνταξιούχων

Με ευθύνη του ΕΦΚΑ, στον κατάλογο που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του και αφορούσε τα δικαιούχα Ταμεία, δεν συμπεριλαμβανόταν το ΤΑΥΤΕΚΩ/ΚΑΠ-ΔΕΗ.

Μετά από άμεση παρέμβαση του Συλλόγου, σήμερα 6/6/2023, συμπεριελήφθη στην τελευταία σειρά και το Ταμείο μας.

Επειδή όμως η προθεσμία υποβολής αίτησης λήγει αύριο 7/6/2023 ο Σύλλογός μας απέστειλε στον κ. Διοικητή του ΕΦΚΑ την παρακάτω επιστολή.

ΠΑ.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ

Αριθ. Πρωτοκ. 21

Αθήνα, 06/06/2023

ΠΡΟΣ: κ. Διοικητή e-ΕΦΚΑ

ΘΕΜΑ: Παιδικές κατασκηνώσεις e-ΕΦΚΑ

Κύριε Διοικητή,

Οι συνταξιούχοι της ΔΕΗ, στην προσπάθειά τους να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής των τέκνων τους στο κατασκηνωτικό πρόγραμμα 2023, δεν ανεύρισκαν στην κατάσταση που είχε αναρτηθεί στο διαδίκτυο το ΤΑΥΤΕΚΩ/ΚΑΠ-ΔΕΗ.

Μετά από παρέμβασή μας, σήμερα 6/6/2023 στην κατάσταση που εκ νέου αναρτήθηκε συμπεριελήφθη και το ΤΑΥΤΕΚΩ/ΚΑΠ-ΔΕΗ.

Η προθεσμία υποβολής αίτησης λήγει στις 7/6/2023 και επειδή το πρόβλημα δημιουργήθηκε με ευθύνη του e-ΕΦΚΑ

ΖΗΤΑΜΕ

Άμεση παρέμβαση των υπηρεσιών σας, ώστε να δοθεί εύλογη παράταση υποβολής αιτήσεων συμμετοχής στο πρόγραμμα των δικαιούχων του ΤΑΥΤΕΚΩ/ΚΑΠ-ΔΕΗ.

Ευελπιστούμε στην άμεση παρέμβασή σας για τη λύση του προβλήματος.

Απόδοση αναδρομικών από τα ειδικά επιδόματα

Ενημερώνουμε τους συναδέλφους της ΔΕΗ και του ΔΕΔΔΗΕ που δικαιούνται αναδρομικά από τα ειδικά επιδόματα ότι θα τους αποδοθούν μέσα στον Ιούλιο. Η Διοίκηση του ΑΔΜΗΕ δεν έχει πάρει ακόμα απόφαση. Ο ΠΑΣΑΣ/ΔΕΗ έχει κάνει παρέμβαση και περιμένουμε άμεσα και ο ΑΔΜΗΕ να πάρει αντίστοιχη απόφαση.

Ζήτω η 1η Μάη-Ημέρα της Παγκόσμιας Εργατικής Τάξης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ για την πρωτομαγιά 2023

Πρωτομαγιά, μέρα μνήμης και τιμής στους αγώνες της εργατικής τάξης από το Σικάγο του 1886, για το 8ωρο, που συνεχίστηκαν από τους χιλιάδες επώνυμους και ανώνυμους αγωνιστές, για την απελευθέρωση του εργάτη από την καπιταλιστική εκμετάλλευση. Η φετινή Πρωτομαγιά βρίσκει τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους, τη νέα γενιά αντιμέτωπους με την ακρίβεια, την ανεργία και την ανασφάλεια.

Σημαντικές αγωνιστικές κινητοποιήσεις πραγματοποιήθηκαν τους τελευταίους μήνες και στη χώρα μας, με αφορμή το έγκλημα στα Τέμπη, και στην Ευρώπη με μεγάλες απεργίες που δείχνουν τη δύναμη της εργατικής τάξης.

Ενώνουμε και πάλι τη φωνή μας με τους εργαζόμενους στη Γαλλία, στη Βρετανία, τη Γερμανία, την Πορτογαλία και σε δεκάδες άλλες χώρες που εναντιώνονται με σκληρούς μαζικούς αγώνες, στην εκμετάλλευση και την αδικία.

Είμαστε και θα είμαστε στο δρόμο του αγώνα διεκδικώντας ό,τι μας έχει αφαιρεθεί και ό,τι απαιτείται από τον πλούτο που έχουμε παράξει για να ζήσουμε με αξιοπρέπεια με βάση τις σύγχρονες ανάγκες μας.

Συμμετέχουμε μαζικά τη Δευτέρα 1η Μάη 2023, ώρα 11 το πρωί στο συλλαλητήριο των Σωματείων και Μαζικών Φορέων που θα γίνει στο Σύνταγμα.

Προσυγκέντρωση των συνταξιούχων στην Ομόνοια στις 10 το πρωί.

“ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΘΑ ΝΙΚΗΣΟΥΝ”

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2η Έκθεση Ζωγραφικής και Κεραμικής

Από τις 8 Μάη μέχρι τις 23 Μάη 2023 πραγματοποιήθηκε η 2η έκθεση Ζωγραφικής και Κεραμικής από τους συνάδελφους που συμμετέχουν στα αντίστοιχα Εργαστήρια που λειτουργούν στο Σύλλογό μας.

Τα εγκαίνια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία στις 8 Μάη 2023 στην αίθουσα συνελεύσεων του Συλλόγου.

Ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Νίκος Γερογιάννης καλωσόρισε και ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους.

Μας τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Καλών Τεχνών Νάσος Χαλκίδης ο οποίος και μας απύθυνε χαιρετισμό. Επίσης μας τίμησαν η πρώην Πρόεδρος του Επιμελητηρίου Εύα Μελά, εκπρόσωποι από την Ομοσπονδία Συνταξιούχων ΙΚΑ, από το Σύλλογο συνταξιούχων ΔΕΚΟ-Τραπεζών, από το ΠΑΜΕ και την ΟΓΕ.

Παρόντες φυσικά οι δάσκαλοί μας, η Δανάη Γεμενάκη, κεραμίστρια που μίλησε για την εμπειρία της με τους μαθητές-συνταξιούχους και ο Στέλιος Σταφέτος, ζωγράφος.

Τις επόμενες ημέρες επισκέφθηκαν την έκθεση πολλοί φίλοι και συνάδελφοι.

Συνεχίζουμε γιατί «...η τέχνη ξεπλύνει από την ψυχή τη σκόνη της καθημερινότητας.» όπως έλεγε ο Πικάσο.

Τριήμερη εκδρομή στο Μεσολόγγι της Τ.Ε. Θεσ/νίκης

12.5.2023 7π.μ. Με καλή διάθεση, ξεκινήσαμε την τριήμερη εκδρομή μας στο ιστορικό-μαρτυρικό Μεσολόγγι. Μεσημεράκι φτάσαμε στους Δελφούς, όπου ξεναγηθήκαμε στο μουσείο καθώς και στον αρχαιολογικό χώρο. Εκεί ο πολύς κόσμος και η μεγάλη ενδιαφέρουσα έκταση, μας πήρε πολύ χρόνο και δεν κατορθώσαμε να πάμε στην Ναύπακτο όπως ήταν προγραμματισμένο.

Απόγευμα νωρίς φτάσαμε στο Μεσολόγγι. Αφού τακτοποιηθήκαμε στο ξενοδοχείο μας, σκορπίσαμε κατά παρέες έχοντας ελεύθερο το υπόλοιπο της ημέρας.

Την επόμενη, μετά το πρόγευμα, ξεναγηθήκαμε στο πάρκο των ηρώων, όπου η ξεναγός μας ξετύλιξε όλο το δράμα του Μεσολογγίου. Στη συνέχεια επισκεφτήκαμε το αρχαιολογικό Μουσείο Μεσολογγίου. Κατόπιν κινήσαμε για το Αιτωλικό. Επισκεφτήκαμε το μουσείο της Βάσως Κατράκη, πολυβραβευμένης αγωνίστριας χαρακτήριας.

Επίσης στο Αιτωλικό ο κ. Κώστας Δρόσος, αντιστασιακός μέλος του ΔΣ της ΠΕΑΕΑ, μας ξενάγησε και μας ενημέρωσε για τη μάχη του σιδηροδρομικού σταθμού Αιτωλικού, εναντίον των Γερμανών κατακτητών. Το μεσημέρι φάγαμε δίπλα στην λιμνοθάλασσα, αφού επισκεφτήκαμε πρώτα τις αλυκές και το μουσείο άλατος.

Το βράδυ είχαμε το παραδοσιακό δείπνο-γλέντι σε γραφική ταβέρνα στο Μεσολόγγι.

Η επόμενη, Κυριακή, μας ξημέρωσε βροχερή. Μετά το πρωινό, ξεκινήσαμε για Ιωάννινα. Ο καιρός δεν βοήθησε για πολλά. Μετά το μεσημεριανό, πήραμε το δρόμο της επιστροφής.

Παρά τις χρονικές και καιρικές αντιξοότητες, το ΔΣ ΠΑΣΑΣ-ΔΕΗ της Τοπικής Επιτροπής Θεσ/νίκης, φρόντισε να πάνε όλα καλά, ώστε να γίνει μία επιτυχημένη εκδρομή.

Επίσκεψη, ξενάγηση στο «Εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου»

Το Δ.Σ. του Π.Α.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ προγραμματίσει, το Σάββατο 1 Ιουλίου και ώρα 6:00 μμ, επίσκεψη με ξενάγηση στο Χώρο Πολιτισμού «Εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου».

Ώρα προσέλευσης 5:45μμ – Λεάγρου 23 στη Γούβα (στάση Μετρό Άγιος Ιωάννης). Είσοδος ελεύθερη.

Από την επίσκεψη στο μουσείο

Ο ΠΑΣΑΣ/ΔΕΗ πάει θέατρο

Ο ΠΑΣΑΣ/ΔΕΗ προγραμματίσει να παρουσιάσει τη θεατρική παράσταση «Τρελή του Σαγιώ» του Ζαν Ζιρωντού από τη θεατρική ομάδα του ΠΑΜΕ «θέατρο από εργάτες για εργάτες».

Η παράσταση θα παρουσιαστεί το Σάββατο 22 Ιουλίου στις 8.30μμ στο ανοικτό θέατρο του Πάρκου Εκτάκτων Αναγκών στη Πτολεμαΐδα και την Κυριακή 23 Ιουλίου στο Υπαίθριο Δημοτικό Θέατρο Κοζάνης με ελεύθερη είσοδο.

Ξανά... το Σεπτέμβρη

Μικρή ανάπαυλα από τις πολιτιστικές δραστηριότητες του Συλλόγου μας. Οι συνάδελφοι που παρακολουθούμε τα εργαστήρια Ζωγραφικής και Κεραμικής δεν θα βρισκόμαστε κάθε Δευτέρα και Τετάρτη για δυο μήνες, Ιούλη και Αύγουστο στη φιλόξενη γωνιά του Π.Α.Σ.Α.Σ./ΔΕΗ.

Θα πάμε διακοπές (όσοι πάμε) στη θάλασσα ή στο βουνό, στα χωριά μας, θ' αλλάξουμε παραστάσεις, θα έχουμε χρόνο περισσότερο για σκέψη και αναλογισμό για όσα πέρασαν και για όσα θα έρθουν. Όπου και να πάμε θα έχουμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες κι' άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Αλλά σαν... καλοί μαθητές θα ξαναγυρίσουμε το Σεπτέμβρη για να συνεχίσουμε τις ωραίες ασχολίες μας.

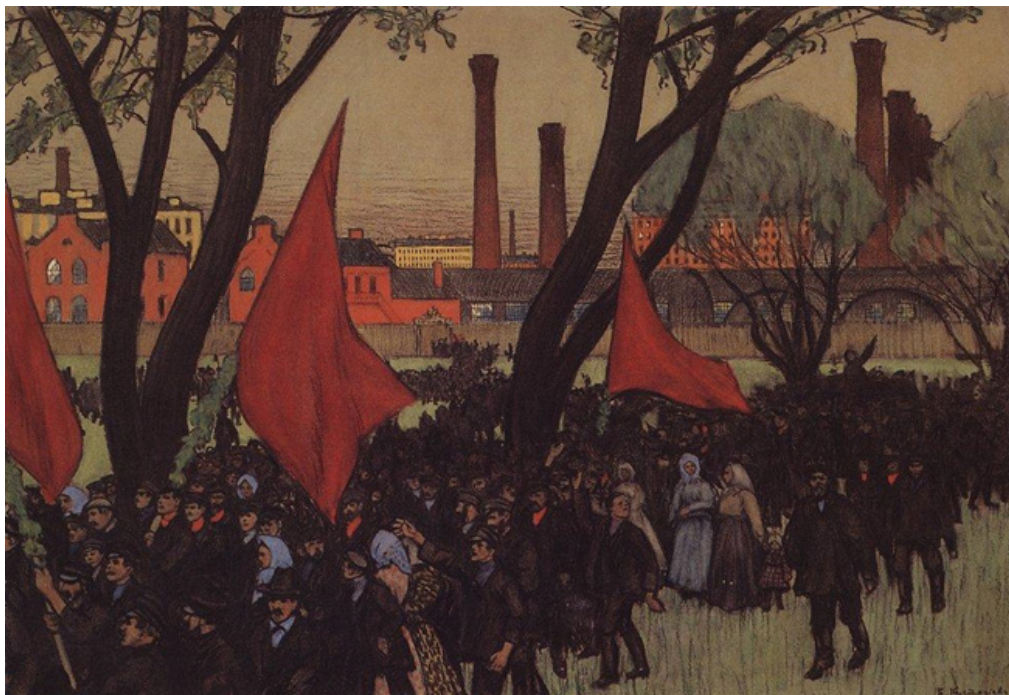
Μετά την πετυχημένη έκθεσή μας το Μάη συνεχίζουμε με ενθουσιασμό και με μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Αν δεν συμμετέχει κάποιος σ' αυτές τις ομάδες, δεν μπορεί να καταλάβει τη χαρά της δημιουργίας. Ξεκνάμε τα δύσκολα και διώχνουμε όσα μας στεναχωρούν. Ονειρευόμαστε και χαμογελάμε. Άλλωστε ένας συνταξιούχος είναι «ένα παιδί με παρελθόν!» Μεγαλώνουμε αλλά δεν γερνάμε!

Και παραφράζοντας τον Γ. Ρίτσο λέμε: «όποιος δίνει χαμόγελο σ' έναν άνθρωπο, υψώνει ένα μέτρο το μπόι της ανθρωπότητας».

Καλό καλοκαίρι!

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

1 Μάη 1886 – Σάββατο. Τα εργατικά συνδικάτα στο Σικάγο, το μεγαλύτερο τότε βιομηχανικό κέντρο των ΗΠΑ, κατεβαίνουν σε απεργία με αίτημα τη μείωση των ωρών εργασίας και σύνθημα: **«8 ώρες δουλειά, 8 ώρες ανάπαυση, 8 ώρες ύπνο»**. Μια εργάσιμη μέρα και οι εργάτες ξεκίνησαν με τις γυναίκες και τα παιδιά τους να διαδηλώσουν ειρηνικά στο χώρο της συγκέντρωσης στην πλατεία Χέιμάρκετ.

Τις επόμενες μέρες οι διαδηλώσεις συνεχίζονται. Στις 3 Μάη η αστυνομία πυροβολεί στο πλήθος της μεγάλης συγκέντρωσης έξω από το εργοστάσιο «Μακ Κόρμικ». Την επόμενη μέρα τα συνδικάτα καλούν σε διαμαρτυρία. Κάποιοι από το χώρο των διαδηλωτών ρίχνει μια χειροβομβίδα προς το μέρος των αστυνομικών. Ένας αστυνομικός σκοτώνεται και πολλοί τραυματίζονται. Οι αστυνομικοί πυροβολούν αδιακρίτως. Ακόμη και σήμερα είναι άγνωστος ο αριθμός των θυμάτων, αφού πολλοί τραυματισμένοι κατέληξαν τις επόμενες μέρες. Συλλαμβάνονται εργατικά στελέχη και 8 παραπέμπονται σε δίκη. Ο 4 καταδικάζονται σε απαγχονισμό και τους κρεμάνε. Είναι οι εργάτες Σπάις, Φίσερ, Έγκελ και Πάρσονς. Ο Σπάις, απευθυνόμενος στους κατηγόρους του, προεξόφλησε τη μελλοντική νίκη του κόσμου της εργασίας:

«Κύριοι δικαστές, αν σκέπτεστε σοβαρά ότι με τις κρεμάλες μπορείτε να σταματήσετε το κίνημα, που εξωθεί εκατομμύρια γονατισμένων από την καταπίεση εργατών προς την εξέγερση, είστε, μα την αλήθεια, "πτωχοί τω πνεύματι"... Εάν δεν το βλέπετε, εγώ σας το αναγγέλλω. Γύρω σας, κάτω σας, δίπλα σας, πάνω σας, από όλες τις μεριές σας, θεριεύει μια φωτιά. Το έδαφος σαλεύει κάτω από τα πόδια σας. Βαδίζετε, κυριολεκτικά, επάνω σε μια υπόγεια φωτιά. Θέλετε να την αγνοείτε; Δε θα την αποφύγετε!... Οι κατέχουσες τάξεις θα απαλλοτριωθούν. Εκείνοι που λένε "τούτο είναι δικό μου", θα τα δούνε όλα κοινά.... Τούτο εδώ δεν είναι όραμα αιθέριο καθώς νομίζετε. Είναι αναγκαιότητα. Είδαμε στην ιστορία πώς ό,τι ήταν ανάγκη να γίνει, έγινε. Αυτό είναι η λογική της ζωής... Αν πιστεύετε ότι με το να μας κρεμάσετε θα εξουδετερώσετε το κίνημα των εργαζομένων, το κίνημα από το οποίο εκατομμύρια ανθρώπινα πλάσματα που σέρνονται στη φτώχεια και στη μιζέρια, περιμένουν τη λύτρωσή τους -αν αυτή είναι η γνώμη σας- τότε κρεμάστε μας!... Εδώ θα ποδοπατήσετε μία μικρή σπίθα, εκεί όμως και πιο πέρα και απέναντι και γύρω μας παντού, θα ξεπεταχτούν οι φλόγες. Η φωτιά είναι υπόγεια και δε θα μπορέσετε να τη σβήσετε...».

Η Πρωτομαγιά είναι το μεγάλο ορόσημο στην ανειρήνευτη πάλη της εργατικής τάξης με τους εκμεταλλευτές της. Το δικαίωμα του ανθρώπου να δουλεύει για να ζει, το δωρο, το δικαίωμα στην ξεκούραση και στον ελεύθερο χρόνο, το δικαίωμα για μόνιμη, σταθερή, αξιοπρεπή και καλά αμειβόμενη εργασία, οι Συλλογικές Συμβάσεις, το δικαίωμα της Κοινωνικής Ασφάλισης, η άδεια, η συνδικαλιστική ελευθερία, τα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους δουλειάς... όλα όσα κατακτήθηκαν δηλαδή εδώ και ενάμιση αιώνα (και που σήμερα ο καπιταλισμός τα παίρνει πίσω με «τόκο»), δεν χαρίστηκε. Είναι ποτισμένα με ατέλειωτα ποτάμια από ιδρώτα, μόχθο και αίμα.

Η πρωτομαγιά ως εργατική γιορτή καθιερώθηκε στις 20 Ιούλη 1889, στη διάρκεια του ιδρυτικού συνεδρίου της Δεύτερης Διεθνούς στο Παρίσι. Στη χώρα μας, το **1893** διοργανώνεται στο **Παναθηναϊκό Στάδιο** το πρώτο συλλαλητήριο για την **Εργατική Πρωτομαγιά** με πρωτοβουλία του Κεντρικού Σοσιαλιστικού Συλλόγου του Σταύρου Καλλέργη. Δύο χιλιάδες εργάτες πήραν μέρος με αιτήματα: **την Κυριακάτικη αργία, την καθιέρωση του 8ώρου και το δικαίωμα σύνταξης.** Ο Σταύρος Καλλέργης συλλαμβάνεται από την αστυνομία και καταδικάζεται σε 10ήμερη φυλάκιση.

Στα επόμενα χρόνια και στη χώρα μας η ιστορία έγραψε τις δικές της ματωμένες Πρωτομαγιές, τους δικούς της μάρτυρες: **Θεσ/νίκη 1936**, όταν χωροφύλακες σκότωσαν 14 καπνεργάτες, **Καισαριανή 1944**, όταν 200 κομμουνιστές, πολιτικοί κρατούμενοι, που παραδόθηκαν από τις ελληνικές αρχές στους Γερμανούς, εκτελούνται από τις ναζιστικές δυνάμεις κατοχής στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής.

*«Εδώ πέσαμε. Παιδιά του λαού. Γνωρίζετε γιατί.
Γυμνοί, κατάσαρκα φορώντας τις σημαίες,
Η Ελλάδα τις έραψε με ουρανό και άσπρο κάμποτο,
.....
Εμείς μερτικό δεν ζητήσαμε
Τίποτα.....
Μόνο θυμηθείτε το:
Αν η ελευθερία δεν βαδίζει στα χνάρια
του αίματός μας,
εδώ θα μας σκοτώνουν κάθε μέρα»*

Γ. Ρίτσος «Σκοπευτήρι της Καισαριανής»

“ΜΙΚΡΑ ΤΕΜΠΗ”

ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΚΑΡΜΑΝΙΟΛΕΣ

εξαρτημένη μισθωτή εργασία. Ακόμα στα στοιχεία του ΣΕΠΕ δεν περιλαμβάνονται «ατυχήματα» σε εργάτες γης, ναυτεργάτες, εργάτες ορυχείων.

Όλες οι κυβερνήσεις έχουν φροντίσει για τη μόνιμη και συστηματική υποστελέχωση του ΣΕΠΕ αλλά και για τις μεγάλες ελλείψεις στην απαραίτητη για τη λειτουργία τους υλικοτεχνική υποδομή. Με δεδομένο ότι στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περίπου 346.000 επιχειρήσεις μαζί με τα παραρτήματά τους (στοιχεία Ετήσιας Έκθεσης ΕΡΓΑΝΗ 2022), η Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων θα χρειαστεί σχεδόν 11 χρόνια για να ελέγξει κάθε χώρο δουλειάς. Ενώ η Επιθεώρηση

για την Υγεία και την Ασφάλεια θα χρειαστεί 13 ολόκληρα χρόνια! Πρακτικά, αυτό που εξασφαλίζεται μέσα από τη διαχρονική και συνειδητή υποστελέχωση και υποβάθμιση της Επιθεώρησης, απ' όλες τις κυβερνήσεις, είναι η ασυλία στην εργοδοσία για να ξεσάλωνει, αφού ξέρει ότι είναι σχεδόν απίθανο να ελεγχθεί. Και αν ελεγχθεί, θα αναλάβει το κόστος μιας ποινής, έχοντας ήδη κάνει πολλαπλάσια «εξοικονόμηση» όλο το προηγούμενο διάστημα.

Με το νόμο Χατζηδάκη η κυβέρνηση της Ν.Δ. νομοθέτησε τη μετατροπή του ΣΕΠΕ από υπηρεσία υπαγμένη στο υπουργείο Εργασίας σε «Ανεξάρτητη Αρχή». Η στόχευση κυβέρνησης και εργοδοσίας είναι προφανής. Να μην υπάρχει πια καμιά υποχρέωση του υπουργείου Εργασίας για τη στελέχωση της Υπηρεσίας, να μην είναι υπόλογη καμιά κυβέρνηση για τις ελλείψεις ή τα πεπραγμένα της, να απαλλαγούν οι εκάστοτε κυβερνήσεις από τις πιέσεις που ασκούν οι εργαζόμενοι και τα συνδικάτα τους για την εντατικοποίηση των ελέγχων στους χώρους δουλειάς, για μέτρα ασφάλειας και υγείας, για να έχουν τη δυνατότητα να απευθύνονται στις Επιθεωρήσεις και να διεκδικούν ακόμα και τα στοιχειώδη δικαιώματά τους όπως η έγκαιρη καταβολή του μισθού τους. Δημιουργείται δηλαδή ακόμα πιο ευνοϊκό περιβάλλον για να μπορεί να ξεσάλωνει η εργοδοσία στους χώρους δουλειάς και να αποφεύγει ακόμα και τα ελάχιστα εμπόδια που είχε μέχρι σήμερα.

Με την ίδια στόχευση και επικαλούμενη τον τεράστιο φόρτο για ελάχιστο προσωπικό, πρόσφατα η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, ύστερα από αίτημα του διοικητή Επιθεώρησης Εργασίας, αποφάνθηκε ότι δεν χρειάζεται να συντάσσεται καν έκθεση έρευνας για εργατικά «ατυχήματα» «ήσσονος σοβαρότητας». Μάλιστα, επικαλούνται το γεγονός ότι το 2022 έγιναν σχεδόν 14.000 εργατικά «ατυχήματα», που πλέον με τον φερετζέ του «ήσσονος σημασίας» περιστατικού ούτε που θα διερευνώνται ουσιαστικά. Έτσι, για τα δεκάδες θανατηφόρα εργατικά «ατυχήματα», αν και για πολλά από αυτά προϋπήρχαν μια σειρά από «ήσσονος σημασίας» περιστατικά που προειδοποιούσαν, σήμερα, με κρατική εντολή, δεν θα υπάρχει η παραμικρή ουσιαστική πρόληψη.

Το σκηνικό λοιπόν που διαμορφώνεται για την εργατική τάξη είναι σκηνικό εγκλήματος και έχει φαρδιάς - πλατιές τις υπογραφές όλων των κυβερνήσεων. Οι τραγικές ελλείψεις σε μέτρα ασφάλειας και οι ανύπαρκτοι έλεγχοι «πάνε πακέτο» με την εντατικοποίηση, τη δουλειά - λάστιχο που φέρνουν τους εργαζόμενους αντιμέτωπους με ολόένα και μεγαλύτερους κινδύνους για την ασφάλεια και την ίδια τη ζωή τους.

Κανένας συμβιβασμός λοιπόν με αυτήν την αθλιότητα! Απάντηση με οργάνωση στα σωματεία, μαζικές διεκδικήσεις μέτρων προστασίας, αγώνα για κατάργηση των αντεργατικών νόμων όλων των κυβερνήσεων.

Η έλλειψη μέτρων για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΥΑΕ), η ραγδαία άνοδος των «ευέλικτων» μορφών εργασίας, η αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, η υπερεντατικοποίηση και οι υποβαθμισμένοι αρμόδιοι ελεγκτικοί μηχανισμοί του αστικού κράτους, είναι παράγοντες που βρίσκονται πίσω από τα χιλιάδες εργατικά «ατυχήματα» και τις επαγγελματικές ασθένειες που συστηματικά δεν καταγράφονται, έστω και τυπικά, και άρα ...«δεν υπάρχουν»...

Αυτή η πραγματικότητα έρχεται ξανά στην επικαιρότητα κάθε φορά που συμβαίνει ένα τραγικό δυστύχημα στους λιμενεργάτες της COSCO, στα σκουπιδιάρικα των ΟΤΑ, στους εναερίτες του ΔΕΔΔΗΕ, στους οικοδόμους, στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη κ.λ.π.

Όλα όσα ζουν οι εργαζόμενοι στους χώρους δουλειάς, δεν αποτελούν «παθογένειες», αλλά την άλλη όψη εκείνων των εργαλείων που υπηρετούν την κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων. Θύματα αυτών των «εργαλείων» είναι η υγεία και η ίδια η ζωή των εργαζομένων, την ίδια στιγμή που είναι πιο ανεπτυγμένα από ποτέ, εν έτει 2023, εκείνα τα μέσα που θα μπορούσαν να περιορίσουν τη φθορά του ανθρώπινου οργανισμού λόγω εργασίας και πολύ περισσότερο να μειώσουν ραγδαία τους θανάτους από εργατικά «ατυχήματα». Στον αντίποδα, η εργατική τάξη ζει έναν ανηλεή πόλεμο, τα θύματα από τις γραμμές της αντί να μειώνονται πολλαπλασιάζονται, έχοντας μετατρέψει σε «κανονικότητα» το να μην επιστρέφει σπίτι του μετά το μεροκάματο ένας εργάτης κάθε τρεις μέρες!

Στην καλύτερη περίπτωση ο εργοδότης λαμβάνει μέτρα ΥΑΕ μέχρι του σημείου που το «κόστος» πρόληψης είναι μικρότερο του «κόστους» ενός εργατικού «ατυχήματος» ή της επαγγελματικής ασθένειας. Τα στοιχεία του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) έχουν καταγράψει χιλιάδες εργάτες και εργάτριες που τραυματίζονται και σακατεύονται κάθε χρόνο, ενώ δεκάδες πέφτουν νεκροί στους χώρους δουλειάς. Κι αυτό, ενώ τα επίσημα στοιχεία είναι ελλιπή, λόγω και του ανύπαρκτου ουσιαστικά ελεγκτικού μηχανισμού, κατάσταση που θρέφει την εργοδοτική ασυδοσία. Την ίδια ώρα, εκτιμάται ότι στη χώρα μας πεθαίνουν κάθε χρόνο εκατοντάδες εργαζόμενοι από επαγγελματικές ασθένειες, ωστόσο καταγράφονται ως περιστατικά «κοινής νόσου».

Η καταγραφή των εργατικών «ατυχημάτων» είναι σκόπιμα ελλιπή. Τα στοιχεία που δημοσιεύονται είναι παραπλανητικά, διότι γίνεται προσπάθεια απόκρυψης των εργατικών «ατυχημάτων» από την εργοδοσία μη δηλώνοντάς τα στις αρμόδιες αρχές. Συχνά πιέζονται οι εργαζόμενοι να μη δηλώνουν το ατύχημα, χάνοντας έτσι και τις ελάχιστες παροχές που προβλέπονται. Τα επίσημα στοιχεία δεν περιλαμβάνουν, επίσης, εργατικά «ατυχήματα» σε ανασφάλιστους, σε ελαστικά εργαζόμενους ή σε όσους δουλεύουν με όρους (π.χ. δελτίο παροχής υπηρεσιών) που υποκρύπτουν

Ο ΙΜΠΡΕΣΙΟΝΙΣΜΟΣ

Ο ιμπρεσιονισμός είναι καλλιτεχνικό ρεύμα που αναπτύχθηκε στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Αν και αρχικά καλλιεργήθηκε στο χώρο της ζωγραφικής, επηρέασε τόσο τη λογοτεχνία όσο και τη μουσική. Ο όρος impressionism (εντύπωση) πιθανόν προήλθε από το έργο του Κλωντ Μονέ Impression, Sunrise. Κύριο χαρακτηριστικό του ιμπρεσιονισμού στη ζωγραφική είναι τα ζωντανά χρώματα (κυρίως με χρήση των βασικών χρωμάτων), οι συνθέσεις σε εξωτερικούς χώρους, συχνά υπό ασυνήθιστες οπτικές γωνίες και η έμφαση στην αναπαράσταση του φωτός. Οι ιμπρεσιονιστές ζωγράφοι θέλησαν να αποτυπώσουν την άμεση εντύπωση (impression) που προκαλεί ένα αντικείμενο ή μια καθημερινή εικόνα.

Η γέννηση του Ιμπρεσιονισμού.

Ο Ιμπρεσιονισμός αναπτύχθηκε στη Γαλλία και ειδικότερα στην περίοδο της αυτοκρατορίας του Ναπολέοντα Γ', σε μια εποχή που η Ακαδημία Καλών Τεχνών καθόριζε με τρόπο απόλυτο τα όρια της τέχνης. Συγκεκριμένα η Ακαδημία υπαγόρευε όχι μόνο τη θεματολογία (στη ζωγραφική κυρίως ιστορικά, θρησκευτικά θέματα και πορträίτα) αλλά και τις τεχνικές που όφειλαν να ακολουθούν οι ζωγράφοι της εποχής (συντηρητικά χρώματα, αφανείς πινελιές), με απώτερο στόχο με την προσθήκη και άλλων ζωγράφων όπως την απομόνωση του θέματος από την ιδιαίτερη προσωπικότητα και ιδιοσυγκρασία του δημιουργού. Ο Ιμπρεσιονισμός θεωρείται πως ξεκίνησε ουσιαστικά από τρεις μαθητές του ζωγράφου Μαρκ Γκλαιρ (Mark Gleyre), τους Κλωντ Μονέ, Πιερ Ωγκύστ Ρενουάρ και Άλφρεντ Σίςλεϋ, οι οποίοι συνδέονταν μεταξύ τους φιλικά. Η μικρή αυτή αρχική ομάδα, επεκτάθηκε σταδιακά με τον Εντουάρ Μανέ και τον Εντγκάρ Ντεγκά. Ο Πωλ Σεζάν είχε επίσης επιδράσεις από τους ιμπρεσιονιστές και αργότερα ο ίδιος αποτέλεσε τον κορυφαίο ίσως εκπρόσωπο της αποκαλούμενης και μετα-ιμπρεσιονιστικής περιόδου.

Τεχνικές του Ιμπρεσιονισμού

Ο ιμπρεσιονισμός στη ζωγραφική χαρακτηρίζεται από τις παρακάτω βασικές τεχνικές:

- Μικρές και συχνά εμφανείς πινελιές που δημιουργούν ένα χαρακτηριστικά παχύ στρώμα μπογιάς στον καμβά. Με αυτό τον τρόπο δεν μπορούν να αποτυπωθούν πολλές λεπτομέρειες του θέματος αλλά γενικά χαρακτηριστικά του.
- Χρήση κυρίως των βασικών χρωμάτων, με μικρή ανάμειξη μεταξύ τους (η διαδικασία της ανάμειξης αυτής γίνεται από τον ίδιο τον θεατή του έργου).
- Σπάνια χρήση του μαύρου χρώματος, μόνο στις περιπτώσεις που αποτελεί μέρος του θέματος. Οι ιμπρεσιονιστές δεν χρησιμοποιούσαν το μαύρο χρώμα προκειμένου να επιτύχουν σκιάσεις ούτε το αναμείγνυαν με τα βασικά χρώματα.
- Απουσία διαδοχικών επιστρώσεων χρώματος. Οι ιμπρεσιονιστές ζωγράφιζαν πιο γρήγορα, χωρίς να περιμένουν απαραίτητα το χρώμα να στεγνώσει.
- Έμφαση στον τρόπο που το φως ανακλάται πάνω στα αντικείμενα, αποτύπωση του θέματος με ένα είδος επιστημονικού ενδιαφέροντος.
- Ζωγραφική κυρίως σε ανοιχτούς χώρους, συνήθως με φωτεινά και έντονα χρώματα.

Claude Monet

Paul Cezanne

Alfred Sisley

Edgar Degas

Pierre – Auguste Renoir

Edouard Manet

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Γιάννης Μαρκόπουλος (1939-2023)

Ο Γ. Μαρκόπουλος, «η μουσική ψυχή της Ελλάδας» σίγησε στα 84 του χρόνια.

Άφησε βαθιά τη σφραγίδα του στο σύγχρονο ελληνικό πολιτισμό. Βαθύς γνώστης της λαϊκής μουσικής μας παράδοσης. Μας άφησε ένα ξεχωριστό διαχρονικό έργο που μιλά για το σήμερα και το αύριο, για το δίκιο και την ελεύθερη ζωή. «Επιστροφή στις ρίζες σημαίνει σχεδιασμός του μέλλοντος» έλεγε «οι ρίζες σημαίνει το παντοτινό, το αιώνιο όπως π.χ οι έννοιες ισότητα και ελευθερία».

Διασκεύασε και ενορχήστρωσε τις μελωδίες των ριζιτικών στο έργο του «**Τα ριζίτικα**». Το «**Πότε θα κάνει ξαστεριά**» και «**Αγρίμια κι αγριμάκια μου**» έγιναν λαϊκοί ύμνοι ενάντια στην κοινωνική καταπίεση, όχι μόνο στα χρόνια της δικτατορίας, αλλά και μέχρι τις μέρες μας.

Το «Πότε θα κάνει ξαστεριά» με το εύγλωπτο βαθύτερο νόημά του βρίσκεται στα χείλη των φοιτητών τις μέρες της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Οι αγώνες της νεολαίας επηρεάζουν βαθιά τον συνθέτη και για τη δημιουργία ενός σπουδαίου έργου των «**Ελεύθερων πολιορκημένων**» του Δ. Σολωμού. Άλλα σημαντικά έργα του είναι το «**Χρονικό**», οι «**Μετανάστες**», η «**Ιθαγένεια**», η «**Θητεία**», ο «**Θεσσαλικός Κύκλος**» κ.α

Οι φωνές του Νίκου Ξυλούρη, του Λάκη Χαλκιά, της Μαρίας Δημητριάδη, του Χαράλαμπου Γαργαουράκη, της Λιζέτας Νικολάου, του Ηλία Κλωναρίδη, της Βίκης Μοσχολιού σημάδεψαν με τις ερμηνείες τους τα τραγούδια του Μαρκόπουλου. Το «**προσκυνώ τη χάρη σου λαέ μου**» του αξέχαστου Μιχάλη Σταυρακάκη του ποιητή-βοσκού των Ανωγείων, ζωντάνεψε με τη μουσική του μεγάλου μας συνθέτη.

Μετά τη μεταπολίτευση οι ανεπανάληπτες συναυλίες του δονούσαν την καρδιά μας. Εκατοντάδες χιλιάδες στόματα τραγούδησαν τα τραγούδια του. Ξεχωριστή είναι επίσης η ενασχόλησή του με το παιδικό τραγούδι. Οι μελωδίες του με τη θρυλική «**Ντενεκεδούπολη**» της Ευγενίας Φακίνου, αλλά και στις παραστάσεις του κουκλοθέατρου του «**Μπάρμπα-Μυτούση**» έχουν μεγαλώσει γενιές και γενιές.

Το ξεχωριστό «**Ζαβαρακατρανέμια**» γράφτηκε από τον ίδιο και τραγουδήθηκε για πρώτη φορά από το Νίκο Ξυλούρη το 1968. Οι... ακαταλαβίστικοι στίχοι του ήταν αντιδικτατορικό σύνθημα. (Ζάβαρα δηλ. λάβαρα, κάτρα δηλ. μαύρα, νέμια δηλ. άνεμοι). «**Λάβαρα μαύρα ανέμισαν**». Όλες οι λέξεις μαζί ήταν μια μεγάλη διαμαρτυρία. Ποίηση και διαμαρτυρία.

Το 1987 ο συνθέτης ίδρυσε την ορχήστρα «**Παλίντονος Αρμονία**».

Το έργο του Γ. Μαρκόπουλου θα συνεχίσει να ζεσταίνει τις ανθρώπινες καρδιές. Κάθε νέα γενιά που θα έρχεται, θα το ανακαλύπτει ξανά, γιατί θα εκφράζει και τους δικούς τους πόθους, τις ανάγκες και τα οράματά τους. Τα τραγούδια του θα μας συντροφεύουν στους αγώνες μας, αλλά και κείνη τη μέρα την «**αναστάσιμη**» που «**ο λαός μας θα παίζει τα πολλά τραγούδια του για τη λευτεριά...**»

Τον αποχαιρετούμε αφιερώνοντας το στίχο από τους Ελεύθερους Πολιορκημένους του Δ. Σολωμού:

«**Είν' έτοιμα στην άσπονδη πλημμύρα των αρμάτων**

Δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά, κι' ελεύθεροι να μείνουν».

Χώρος Πολιτισμού – «Εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου»

«Ετσι θεωρώ ότι ολοκληρώνω κι εγώ την προσφορά μου στο μεγάλο και δίκαιο αγώνα για την απελευθέρωση της εργατικής τάξης και όλου του εργαζόμενου λαού από τα δεσμά της ταξικής σκλαβιάς, αγώνα που με διήγειρε και με συνεπήρε από τα νεανικά μου χρόνια και εξακολουθεί να φλογίζει την καρδιά μου μέχρι σήμερα...» (Από τη διαθήκη του, που άφησε στο ΚΚΕ το εργαστήρι του).

Πρόσφατα εγκαινιάστηκε ο Χώρος πολιτισμού-«Εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου».

Το εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου θα είναι ανοικτό σε καθέναν που αγαπά την τέχνη, σε Συλλόγους και ομάδες, σε κάθε εικαστικό καλλιτέχνη που θέλει να δημιουργήσει. Παράλληλα θα υπάρχουν και οι σημειώσεις και το αρχείο του Γ. Βαρλάμου στη διάθεση κάθε ιστορικού ερευνητή. Στο χώρο που ζωγράφιζε, έχει δημιουργηθεί ένα μικρό εκθετήριο, όπου με περιοδικές εκθέσεις θα παρουσιάζεται το έργο του καλλιτέχνη στο κοινό και θα φιλοξενούνται πολιτιστικές δράσεις, κρατώντας το χώρο, όπως τον ήθελε, ζωντανό.

Ποιος ήταν ο Γιώργης Βαρλάμος: Γεννήθηκε στην Πάρο το 1922. Πέθανε στην Αθήνα το 2013. Τα παιδικά του χρόνια τα πέρασε στον Πύργο της Τήνου, την πατρίδα μεγάλων εικαστικών, όπου πήρε τα πρώτα μαθήματά του στην τέχνη. Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας με δάσκαλο τον Γιάννη Κεφαλληνό, και αργότερα, την δεκαετία του 1950, με υποτροφία σε αυτή του Παρισιού, και στο Τεχνικό Κολλέγιο Εστιέν. Έλαβε ειδίκευση σχετικά με την τεχνική του βιβλίου και τον σχεδιασμό γραμματοσήμων. Μελέτησε και ασχολήθηκε με όλα τα είδη της χαρακτικής. Εκτός από τη χαρακτική, όμως, εικονογράφησε και πάνω από 200 βιβλία, αλλά και διάφορες αφίσες κοινωνικού περιεχομένου. Συμμετείχε σε διεθνείς εκθέσεις, έχοντας βραβευτεί σε πολλές από αυτές, ενώ το 1995 τιμήθηκε με βραβείο από την Ακαδημία Αθηνών.

Η απέχθεια που έτρεφε για κάθε συμβιβασμό, «**ανταμείφθηκε**» με την απόρριψή του για τη θέση του καθηγητή Χαρακτικής στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ) και τις τρεις φορές που υπέβαλε υποψηφιότητα, παρότι οι λαμπρές σπουδές του με μεγάλους δασκάλους, οι πολλαπλές βραβεύσεις του στο εξωτερικό και την Ελλάδα και προπαντός οι βαθιές γνώσεις του σε όλα τα είδη της χαρακτικής, τον είχαν αναδείξει αντικειμενικά ως τον πιο άξιο συνεχιστή της παράδοσης του μεγάλου Κεφαλληνού. Το ότι δεν «**μάσησε**» τα λόγια του ποτέ, αναφερόμενος στην κρατική πολιτιστική πολιτική, είχε ως συνέπεια να αποκλειστεί το έργο του από την Εθνική Πινακοθήκη.

Το «Εργαστήρι Γιώργη Βαρλάμου» βρίσκεται στη Λεάγρου 23 στη Γούβα και θα λειτουργεί ως χώρος πολιτισμού, εκθεσιακός χώρος και εργαστήρι. Υπεύθυνη λειτουργίας του είναι η Εύα Μελά, ζωγράφος-χαρακτρια. Στοιχεία επικοινωνίας: Τηλ. 2107515584, μέιλ ergastiri.gvarlamou@gmail.com.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Έργο του Α. Τάσσου "Το Κορίτσι με τα Μικρά Δέντρα" (1963)

Έλλη Αλεξίου (1894-1988) «Η δασκάλα του λαού»

τα παιδιά, την κριτική μελέτη για τον Καζαντζάκη «Για να γίνει μεγάλος» κ.α.

Στην εκπαίδευση εργάστηκε επί 42 χρόνια (25 χρόνια στην Ελλάδα και 17 στο εξωτερικό).

Η ίδια έλεγε για τα βιβλία της. «Στα βιβλία μου αποτυπώθηκαν οι πρώτες εμπειρίες μου από την τραγική ανισότητα που μας περιβάλλει. Όταν διορίστηκα σε Δημοτικό σχολείο στο Ηράκλειο, βρέθηκα σε μια ατμόσφαιρα απύθμενης δυστυχίας, πρωτόγνωρης που χτύπησε ανελέητα την πιο αθώα πλευρά στη ζωή, τα μικρά παιδιά. Τα παιδιά σαν να με τραβούσαν από το φόρεμα και απαιτούσαν να ζητήσω το δίκιο τους. Δεν μπόρεσα να επικαλεστώ το ανεύθυνο της άγνοιας. Από τα πρώτα κιάλας βιβλία μου συμμαχήσα με τους αδύνατους και τους αδικημένους. Και τη συμμαχία αυτή την κράτησα πιστά σ' όλη μου τη ζωή».

Παρότι οι καταστάσεις που προβάλλει στα έργα της έχουν αλλάξει στις μέρες μας μορφή, ο χρόνος στέκεται ανίκανος να γκρεμίσει την αξία τους, γιατί τα μηνύματά τους έχουν καθολικότερη σημασία. Τα έργα της πρέπει να μελετιούνται και όχι απλώς να διαβάζονται, ιδίως από νέους ανθρώπους.

Η Έλλη Αλεξίου έως τα βαθιά γεράματα κατάφερε να μείνει πνεύμα διαυγές και νεανικό, αφοσιωμένη στην τέχνη και την ιδεολογία της. Όλη της η ζωή ήταν γεμάτη δουλειά, δράση και προσφορά στα κοινά.

Στο τέλος της ζωής της, παρά τη μοναξιά της ήταν ένας άνθρωπος ικανοποιημένος και γαλήνιος που μας αποκαλύπτει το μυστικό αυτής της ισορροπίας της:

«Στα νιάτα μας εξαρτούμε την ευτυχία μας από τη συμπεριφορά των άλλων: γονέων, φίλων, ερωμένων. Λάθος μέγα. Την ευτυχία μας εμείς τη φτιάχνουμε. Από μας περιμένουμε...»

Τον Απρίλη του 1978 ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος γράφει για την Έλλη Αλεξίου:

«Όμορφα που τα ταίριαξες, συντρόφισσα Έλλη,
νοικοκυριό και γράμματα, συγγνώμη και επανάσταση,
τα ογδόντα χρόνια σου ανήλικα μου φαίνονται
για το πλατύ σου χαμόγελο, για τη μεγάλη σου καρδιά
με την ανθρώπινη τέχνη σου,
γεια σου συντρόφισσα Έλλη.»

Η Έλλη Αλεξίου γεννήθηκε στις 22 Μάη 1894 στο Ηράκλειο Κρήτης. Ήταν κόρη του εκδότη και διανοούμενου Στυλιανού Αλεξίου και είχε τρία μικρότερα αδέρφια, τη Γαλάτεια, τον Ραδάμανθυ και τον Λευτέρη.

Το 1911 αφού τελείωσε το Παρθεναγωγείο στο Ηράκλειο, έρχεται στην Αθήνα για σπουδές. Γνωρίζεται με σημαντικούς λογοτέχνες της εποχής και συχνάζει στο «αντρικό» στέκι τους, το καφενεδάκι «Δεξαμενή» στο Κολωνάκι.

Φωτισμένη και πολύπλευρη προσωπικότητα. Ένοιωθε το γράψιμο «σαν αποκάλυψη μιας αδικίας που όταν την βλέπουμε πρέπει να την καταγγέλλουμε», όπως έλεγε.

Το 1914 διορίστηκε στο Γ' Χριστιανικό Παρθεναγωγείο Ηρακλείου, που η εμπειρία της εκεί αποτυπώνεται στο πρώτο της ομότιτλο μυθιστόρημα. Το 1920 παντρεύεται με τον λογοτέχνη Βάσο Δασκαλάκη. Το 1934 γίνεται μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών. Όντας μέλος του ΚΚΕ από το 1928, συλλαμβάνεται από την ειδική Ασφάλεια της δικτατορίας της 4ης Αυγούστου, ανακρίνεται και από τότε οι κινήσεις της παρακολουθούνται. Στην κατοχή συμμετέχει στο ΕΑΜ Λογοτεχνών. Το 1945 φεύγει για σπουδές στη Σορβόνη αλλά ήδη της έχει αφαιρεθεί η ελληνική ιθαγένεια και της απαγορεύεται η επιστροφή στην πατρίδα. Από το 1949 αυτοεξορίστηκε από την Ελλάδα και μέχρι το 1962 εργάζεται ως εκπαιδευτικός σύμβουλος των ελληνικών σχολείων των σοσιαλιστικών χωρών. Το 1962 της επιτράπη να έρθει στην Ελλάδα για να παραστεί στην κηδεία της αδελφής της, Γαλάτειας Καζαντζάκη. Το 1965 συλλαμβάνεται και κρατείται στις φυλακές «Αβέρωφ». Δικάζεται για «αντεθνική δράση και προπαγάνδα». Απαλλάσσεται από την κατηγορία ύστερα από την αντίδραση της κοινής γνώμης. Στη δικτατορία του 1967 απαγορεύονται τα βιβλία της και διατάσσεται να ζει υπό περιορισμό στο διαμέρισμά της.

Άφησε πίσω της πλούσιο έργο: Γ' Χριστιανικό Παρθεναγωγείο, Σκληροί αγώνες για μικρή ζωή, Λούμπεν, Άνθρωποι, Με τη λύρα, Παραπόταμοι, Σπουδή, Προσοχή συνάνθρωποι, Ούτω καθ' εξής, Υπό εκεμύθεια, Υπολείμματα επαγγέλματος κ.α. Πολλά βιβλία για

Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Στις 19/5/1919 ο Μουσταφά Κεμάλ αποβιβάστηκε στη Σαμψούντα ξεκινώντας την πιο άγρια φάση της Ποντιακής Γενοκτονίας, που οδήγησε στο βάρβαρο ξεριζωμό των Ελλήνων του Πόντου, με 350 χιλ. θύματα, περίπου, και πάνω από 1 εκατομμύριο πρόσφυγες να βρίσκουν καταφύγιο στις γειτονικές τους χώρες και στην Ελλάδα.

Ποιοι ήταν οι βασικοί παράγοντες που συντέλεσαν στη Γενοκτονία;

- Η αναδυόμενη, μέσα από την καταρρέουσα φεουδαρχική Οθωμανική Αυτοκρατορία (Ο.Α.) τουρκική αστική τάξη, διεκδικούσε το έθνος-κράτος της. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εδραίωσή της στο συγκεκριμένο γεωγραφικό - οικονομικό χώρο ήταν το «ξεκαθάρισμα των λογαριασμών» με τους βασικούς ανταγωνιστές της, κυρίως την ελληνική και την αρμενική αστική τάξη που κρατούσαν τα κλειδιά της οικονομίας.

- Από την άλλη μεριά η αστική τάξη της Ελλάδας επικεντρώθηκε στην ιδιαίτερα πλούσια περιοχή της παράλιας και όχι μόνο Μικράς Ασίας, οπότε ο Πόντος περιοριζόταν σε «δεύτερη μοίρα». Ήταν ένας άτυπος αντιπερισπασμός, στην πλάτη του τουρκικού στρατού δίνοντας την ελπίδα ότι θα χαλαρώσει η πίεση του Τουρκικού στρατού στη δυτική και κεντρική Μικρά Ασία. Αναπόφευκτα υποτιμήθηκε η οργάνωση ή/και η βοήθεια προς τον ποντιακό ελληνισμό. Η προέλαση λοιπόν του ελληνικού στρατού στα ενδότερα της Τουρκίας, που λειτουργούσε σαν χωροφύλακας των αγγλογαλλικών συμφερόντων στην περιοχή, σίγουρα υπονόμεισε -αν δεν σφράγισε- την τύχη των ελληνικών πληθυσμών του Πόντου και γενικότερα.

- Οι επιδιώξεις και επιλογές της ελληνικής άρχουσας τάξης του Πόντου, οι ενίοτε αντικρουόμενες τακτικές της ποντιακής πολιτικής, οικονομικής και θρησκευτικής ηγεσίας άφησαν ουσιαστικά έκθετο και ανυπεράσπιστο τον ποντιακό λαό. Καλλιέργησαν την καταστροφική λογική πως η λύση στο ζήτημα του Πόντου θα ερχόταν από την παρέμβαση των λεγόμενων «Μεγάλων Δυνάμεων». Άφησαν έτσι αναξιοποίητες τις ίδιες τις δυνάμεις του ποντιακού λαού αλλά και πιθανές συνεργασίες με άλλους λαούς της περιοχής. Παράλληλα οι σφοδρότατοι ανταγωνισμοί μεταξύ της ελληνικής και της αρμενικής αστικής τάξης υπονόμεισαν μια ενδεχόμενη κοινή τους δράση, αφού συχνά κατέληγαν σε συγκρούσεις μεταξύ ποντιακών και αρμενικών ένοπλων σωμάτων!!! Και το αποκορύφωμα: όπως αναφέρει ο διοικητής της Ελληνικής Μεραρχίας του Καυκάσου, Ι. Καλτσιδης, την κρίσιμη ώρα οι Έλληνες αρχηγοί της πρωτεύουσας του Πόντου «αναγκάστηκαν» να φύγουν και ο λαός έμεινε με τα όπλα στα χέρια, εκτεθειμένος στην τουρκική προέλαση, δίχως οδηγίες, δίχως αρχηγούς και πρόγραμμα ενεργειών...

- Η Γενοκτονία των Ποντίων σχετίζεται άμεσα και με τις συγκρούσεις στα πλαίσια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι ποτισμένες με τη «μεγάλη ιδέα» επιδιώξεις των αστικών τάξεων των εμπλεκόμενων χωρών για τη νομή της καταρρέουσας Ο.Α., για αναδιανομή των παγκόσμιων αγορών και πλουτοπαραγωγικών πηγών, οδήγησαν σε σφαγές, εθνοκαθάρσεις, προσφυγοποιήσεις, ανταλλαγές πληθυσμών, αναγκαστικές αφομοιωτικές πολιτικές κλπ., κύρια στα Βαλκάνια αλλά και αλλού. Σε αυτήν τη σύγκρουση, λοιπόν, οι αντίπαλες αστικές τάξεις της Ελλάδας και της Τουρκίας στρατεύτηκαν πίσω από αντίπαλα ιμπεριαλιστικά στρατόπεδα (της Αντάντ και των Κεντρικών Δυνάμεων

αντίστοιχα). Έτσι οι λαοί της περιοχής αποτέλεσαν τροφή για τα κανόνια των αντιπάλων, διαπραγματευτικά χαρτιά και πιόνια σε μια γεωστρατηγική απάνθρωπη σκακιέρα. Όσο για τις υποσχέσεις των ιμπεριαλιστών περί «αυτοδιάθεσης των λαών», δηλαδή των αραβικών λαών, της Παλαιστίνης και βέβαια του Πόντου, σύντομα αποδείχθηκαν οδυνηρά ψέματα.

Και όταν κορυφώθηκε το δράμα του ποντιακού λαού - όπως και στην περίπτωση της Σμύρνης αργότερα - οι στόλοι και οι πρεσβείες των ισχυρών καπιταλιστικών κρατών της Ευρώπης και των ΗΠΑ δεν έκαναν απολύτως τίποτε για να εμποδίσουν τις σφαγές ή για να περισώσουν τους ανθρώπους που κινδύνευαν. Αντίθετα σύμφωνα με τον μητροπολίτη Τραπεζούντας Χρύσανθο, «οι άθεοι κομμουνιστές (εννοεί τη Σοβιετική Ένωση) εφάνησαν περισσότερο χριστιανοί από τους "χριστιανούς" Αγγλογάλλους», στέλνοντας πλοία και μεταφέροντας τους δοκιμαζόμενους πληθυσμούς στην ασφάλεια.

Όταν οι Πόντιοι και οι Μικρασιάτες πρόσφυγες ήρθαν στην Ελλάδα, βρέθηκαν αντιμέτωποι με την απαξίωση του ελληνικού αστικού κράτους και των εκπροσώπων του αλλά και την καχυποψία (τουλάχιστον!) των ντόπιων: «εδώ τουρκόσπορος, εκεί γκισούρης (άπιστος)»!!! Τους στοίβαξαν κυριολεκτικά σε συνοικισμούς/γκέτο και τους παρέδωσαν στην άγρια εκμετάλλευση των καπιταλιστών, που «άρπαξαν» την ευκαιρία για να ρίξουν τα μεροκάματα και να συρρικνώσουν τα όποια δικαιώματα και κατακτήσεις της εργατικής τάξης συνολικά. Παρόλα αυτά οι πρόσφυγες αποτέλεσαν σοβαρή συνιστώσα της ανάπτυξης ταξικού εργατικού κινήματος και «μαγιά» για την πολιτιστική αναβάθμιση της Ελλάδας.

Δυστυχώς η ιστορία για άλλη μια φορά διδάσκει πως η στοίχιση των λαών ακόμα και πίσω από τις ομόφυλες ή/και ομόθρησκες ηγεσίες τους, με αυτούς δηλ. που εκπροσωπούν διαμετρικά αντίθετα ταξικά συμφέροντα, τους μετατρέπει σε «αναλώσιμο είδος». Τί είχαν να χωρίσουν οι Πόντιοι, Αρμένιοι ή Τούρκοι χωρικοί και εργάτες; Ίσα ίσα που μέχρι τότε ζούσαν ειρηνικά αναμεταξύ τους, στενάζοντας μάλιστα το ίδιο από την εκμετάλλευση του συχνά ομοεθνούς τους εργοδότη, τοκογλύφου κλπ. Τότε όμως η εργατιά ήταν ακόμα μικρή αριθμητικά, μόλις «μπουσουλάγε» τα πρώτα συνειδητά πολιτικά της βήματα.

Οι ίδιοι αδυσώπητοι ανταγωνισμοί για πλουτοπαραγωγικές πηγές, αγορές και σφαίρες επιρροής συνεχίζονται έως και τις μέρες μας. **Οι ιμπεριαλιστές του ΝΑΤΟ, της ΕΕ της Ρωσίας κλπ επαναχαράσσουν τα σύνορα της όπου γης, γεννώντας νέους πολέμους, σφαγές, νέα караβάνια ξεριζωμένων, εκατόμβες σκοτωμένων, πνιγμένων κλπ. Ως πότε άραγε; Μέχρι να διδαχτούν επιτέλους οι λαοί από την Ιστορία και να επιβάλουν το τέλος σε αυτόν τον ανθρωποκτόνο νόμο του κέρδους, που ποδοπατά τις ζωές τους, το παρόν και το μέλλον τους.**

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων: ένα μηχανικό πλανητάριο!

Η ιστορία της ανακάλυψης του «Μηχανισμού των Αντικυθήρων» είναι κάτι σαν παραμύθι: το 1900 **Συμιακοί σφουγγαράδες**, που αγκυροβόλησαν στα Αντικύθηρα λόγω σφοδρής θαλασσοταραχής, ανέστυραν από το βυθό τον βραχίονα ενός μπρούτζινου αγάλματος. Μόλις είχαν ανακαλύψει, σε βάθος περίπου 50 μέτρων, ένα από τα πλουσιότερα αρχαία ναυάγια που έμεινε γνωστό σαν το «**Ναυάγιο των Αντικυθήρων**». Λίγους μήνες αργότερα, με συστηματικές ενάλιες εργασίες της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, βγήκαν στο φως σημαντικά ευρήματα, όπως ο περίφημος **Έφηβος των Αντικυθήρων**. Αργότερα, ένα από τα ευρήματα του ναυαγίου, στην έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου, διαβρωμένο και απολιθωμένο μετά από 2 χιλιάδες χρόνια στο βυθό, άνοιξε μόνο του στα δύο και αποκάλυψε **μπρούτζινα λεπτεπίλεπτα γρανάζια**. Ήταν ο «**Μηχανισμός των Αντικυθήρων**», μια απίστευτη αποκάλυψη, που έμελλε να αλλάξει τη γνώμη της επιστήμης για τις τεχνολογικές ικανότητες των προγόνων μας.

Είναι το παλαιότερο δείγμα επιστημονικής τεχνολογίας που διασώζεται μέχρι σήμερα. Από τότε, το αιγιματικό αυτό εύρημα, αποτέλεσε το επίκεντρο του ενδιαφέροντος, επιστημόνων και μη, από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο, με απλή παρατήρηση των μερών του - τα πρώτα χρόνια - με τη χρήση εξελιγμένου μαγνητικού τομογράφου στις μέρες μας.

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων είναι ένας αναλογικός υπολογιστής εκπληκτικής τεχνολογίας, ένα μηχανικό πλανητάριο. Κατασκευάστηκε πριν από 2000 χρόνια και ενσωμάτωσε όλη την αρχαία γνώση για την κίνηση των ουράνιων σωμάτων και τις πιο πρόσφατες (γύρω στο 100 π.Χ.) θεωρίες του αστρονόμου **Ιππάρχου**. Χρησιμοποιείτο για τον ακριβή υπολογισμό της θέσης του Ήλιου, της Σελήνης και των πλανητών. Υπολόγιζε τις φάσεις της Σελήνης, προέβλεπε εκλείψεις και προσδιόριζε την ημερομηνία τέλεσης των αρχαίων Στεφανιτών (Ολυμπιακών κλπ) αγώνων. Κατασκευαστής του Μηχανισμού φέρεται η σχολή του **Ρόδιου Ποσειδώνιου**, συνεχιστή του Ιππάρχου. Θεωρείται ότι στο αποτέλεσμα συνέβαλαν οι μελέτες του **Αρχιμήδη** για την πρόβλεψη των αστρονομικών φαινομένων.

Ο Μηχανισμός ήταν συναρμολογημένος σε ένα ξύλινο κιβώτιο διαστάσεων 32εκ.χ16εκ.χ10εκ. Μπρούτζινες πλάκες, με ημερολογιακές ή αστρονομικές κλίμακες και δείκτες κάλυπταν τη μπροστινή και την πίσω πλευρά. Οι επιφάνειες αυτές προστατεύονταν από δύο ξύλινα εξωτερικά καλύμματα, στα οποία ήταν προσαρμοσμένες, πυκνογραμμένες στα ελληνικά, μπρούτζινες πλάκες. Αποδείχτηκε πρόσφατα ότι οι πλάκες αυτές ήταν ένα «εγχειρίδιο χρήσης – manual»!!! Ο πολύπλοκος Μηχανισμός περιείχε τουλάχιστον 30 συνεργαζόμενους οδοντωτούς τροχούς (γρανάζια) και ένα διαφορικό γρανάζι (με μία είσοδο και δύο εξόδους κίνησης)!!!

Εξαιρετικά εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι τόσο το εγχειρίδιο χρήσης όσο και οι άλλες επιγραφές του Μηχανισμού είναι εμφανείς. Ο κατασκευαστής δηλαδή δεν απέκρυψε τον τρόπο χρήσης, γεγονός που καταδεικνύει την έκφραση του ανθρωπιστικού πνεύματος: **η γνώση δεν πρέπει να μένει κρυφή αλλά να γίνεται κτήμα της κοινωνίας**.

Μέχρι τα μέσα του περασμένου αιώνα θεωρείτο ότι η κατασκευή και χρήση πολύπλοκων και ευαίσθητων μηχανισμών με

γρανάζια, όπως αυτοί της ωρολογοποιίας, εφευρέθηκαν για πρώτη φορά τον 14ο μ.Χ. αιώνα. Μέχρι τότε η επιστήμη/αρχαιολογία είχε βρει στοιχεία για απλούς μηχανισμούς με γρανάζια στους αντίστοιχους του Ήρωνα (1ος αι. π.Χ.), στα βυζαντινά χρόνια (5ος-6ος αι. μ.Χ.) και στην περίοδο ακμής του Αραβικού χαλιφάτου (7ος-9ος αι. μ.Χ.).

Με το Μηχανισμό των Αντικυθήρων αποδείχτηκε ότι οι αρχαίοι Έλληνες στους αλεξανδρινούς χρόνους, ίσως και νωρίτερα, διέθεταν την τεχνολογική δυνατότητα κατασκευής τέτοιων πολύπλοκων και ευαίσθητων μηχανισμών με γρανάζια, για τους οποίους όμως δεν υπάρχουν αναφορές σε αρχαία κείμενα.

Παρόμοιος αρχαίος μηχανισμός δεν έχει βρεθεί μέχρι σήμερα. Έτσι εύλογα αναρωτιέται κανείς: τί τεχνική υποδομή υπήρχε την εποχή που κατασκευάστηκε και τί απέγινε η γνώση και η τέχνη που περιείχε; Δυστυχώς στο διάβα των αιώνων γεγονότα και πολιτικές συνέβαλαν καθοριστικά στο «φρενάρισμα» της διάδοσης και εξέλιξης της γνώσης, όπως η καταστροφή της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας (πιθανά σε πρώτη φάση από τον Ιούλιο Καίσαρα και αργότερα από το φανατισμό της ορθόδοξης εκκλησίας), και ο σκοταδισμός της ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας (μεσαιώνας).

Ο σημαντικότερος όμως ανασταλτικός παράγοντας ήταν το **δουλοκτητικό σύστημα** της εποχής, αφού η χρήση των γρανάζιων για την κατασκευή μηχανών για την παραγωγή, ήταν εντελώς έξω από την λογική του: **οι δούλοι** ήταν η προφανής λύση στο πρόβλημα της εργασίας!!! Παρότι η τεχνική της κατασκευής μηχανισμών με γρανάζια δεν χάθηκε εντελώς κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα, την περίοδο αυτή η λύση στο πρόβλημα της παραγωγής/εργασίας ήταν και πάλι προφανής: **οι δουλοπάροικοι**. Μόνο τον 14ο αιώνα, όταν μέσα στους κόλπους του φεουδαρχικού συστήματος άρχισαν να αναπτύσσονται στρώματα σαν τις συντεχνίες, όταν η μέτρηση του χρόνου άρχισε να γίνεται πιο σημαντική για την παραγωγή, η τεχνική που μετέφεραν στη Δυτική Ευρώπη Άραβες, ενδεχομένως και εξόριστοι Βυζαντινοί, βρήκε διέξοδο.

Η υπόθεση του Μηχανισμού των Αντικυθήρων δεν έχει κλείσει. Οι ίδιοι οι ερευνητές αναγνωρίζουν ότι η έλλειψη αρκετών τμημάτων του μηχανισμού αφήνει αναπάντητα ερωτήματα. Σε κάθε περίπτωση όμως κάθε νέα έρευνα φωτίζει πιο λαμπερά το τεράστιο αυτό επίτευγμα της αρχαίας επιστήμης και τεχνικής.

Τα βιβλία είναι τα καλύτερα δώρα για μας και τους αγαπημένους μας

Γάτες που λιάζονται στο φως, γάτες που βαδίζουν αργά στο πλακόστρωτο, γάτες-τίγρεις που κυνηγούν μια σκιά. Γάτες, γάτοι, γατιά. Πολλά γατιά! Όπου κι αν κοιτάξεις, σε κάθε γωνιά της Ερμούπολης βρίσκεται κι ένα γατιά! Ανάμεσα στα τόσα γατιά κι ο δικός μας γάτος που, ξαφνικά, όλοι τον ψάχνουν και κανείς δεν τον βρίσκει! Τι έχει συμβεί; Πού είναι ο γάτος, πού είν' το γατιά;

Ηλικίες: 4+ χρονών

Η Αποδελτίωση της Σεμίνας Διγενή ανασκαλεύει και ξυπνά μνήμες, βγάζει μπροστά σκέψεις που μερικές φορές είναι απωθημένες στα βάθη της ψυχής, δίνει ευκαιρία για σύγχρονους προβληματισμούς, ανοίγει τη συζήτηση για πρωτοποριακές ιδέες, ιδανικά, αξίες και σχέδια για ένα ευτυχισμένο αύριο.

Στο βιβλίο αυτό περιέχονται σημαντικές συνεντεύξεις, αλλά και πολλά κείμενα, άρθρα στο Ριζοσπάστη, καθώς και σε άλλες αθηναϊκές εφημερίδες, όπως και στον ηλεκτρονικό Τύπο.

Η Σύγχρονη Εποχή παρουσιάζει τη δεύτερη Αποδελτίωση της Σεμίνας Διγενή, με αρθρογραφία της, πορτρέτα, άγνωστες ιστορίες και συνεντεύξεις σημαντικών προσώπων. Ανάμεσά τους οι: Ειρήνη Παπά, Ιάννης Ξενάκης, Έλλη Λαμπέτη, Στέλιος Καζαντζίδης, Αλέιδα Γκεβάρρα, Μάγδα Φύσσα, Τζένη Καρέζη, Τίτος Βανδής, Πάνος Κατσιμίχας, Παύλος Σιδηρόπουλος, Μάνος Λοΐζος, Γιώργος Μαρίνος, Μάγια Αγγέλου, Αλέκος Φασιανός και άλλοι πολλοί.

Στα προλογικά σημειώματα, μεταξύ άλλων, σημειώνεται:

[...]

Λευτέρης Νικολάου-Αλαβάνος: «Τα κείμενα της Σεμίνας, άλλοτε σκανταλιάρικα και νεανικά, άλλοτε συγκρατημένα και αναλυτικά, ακολουθούν μια εσωτερική σύνδεση και αλληλεξάρτηση και είναι πάντα το the point. Περιγράφουν, αλλά και δείχνουν τη διέξοδο σ' εκείνα που ο λαός μας, οι λαοί του κόσμου ζουν σήμερα, όμως με βλέμμα απείθαρχο και με πίστη στους σεισμούς του μέλλοντος.»

Η έκδοση βαρούμ? γιατί; είναι η μαρτυρία μίας εκ των ελάχιστων Ελληνίδων που χωρίς να είναι Εβραίες έφτασαν ως το στρατόπεδο του Άουσβιτς και κατάφεραν να επιβιώσουν.

Γράφτηκε – όπως λέει η ίδια η συγγραφέας – «για να ξαναθυμηθούν όσοι τα έχουν κάποτε διαβάσει, μα πότε για να τα γνωρίσουν οι νεότεροι που ... δεν ξέρουν μέχρι ποιο σημείο έφτασε κάποτε η μεθόδευση εξαφανισμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας», αλλά και «με την ελπίδα ... πως θα συμβάλει ίσως στον αγώνα για την πλήρη εξαφάνιση του φασισμού, που δυστυχώς πλανιέται ακόμα απειλητικά σε διάφορα σημεία του πλανήτη Γη».

